

Basas statisticas e survistas

024-1400

Survista statistica da la Svizra 2014

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Département fédéral de l'intérieur DFI
Uffizi federal da statistica UST

Uffizi federal da statistica

Espace de l'Europe 10

CH-2010 Neuchâtel

Infurmaziuns:

Telefon 032 713 60 11

Telefax 032 713 60 12

Empustaziun da publicaziuns:

Telefon 032 713 60 60

Telefax 032 713 60 61

www.statistik.admin.ch

Decleraziun dals segns:

Trais puncts (...) empè d'ina cifra signifitgan che quella è nunenconuscha, perquai ch'ella n'è (anc) betg eruida.

In stritg (–) empè d'ina cifra stat per la valur «absolut nulla».

Ina cifra provisorica vegn inditgada cun il segn elevà «p».

Abreviaziuns dals chantuns:

Vesair explicaziuns en la tabella pagina 4.

Arrundament:

En general vegnan las valurs arrundadas si resp. giu senza prender resguard dal total. En cas da differenzas tranter summas parzialas adidas ed il total na vegnan las singulas valurs damai betg adattadas.

Funtaunas:

En la reproducziun da resultats statistics han ins per ordinari desisti d'inditgar las funtaunas. Infurmaziuns correspundentas chattais Vus en il portal statistic da la Svizra sut www.statistik.admin.ch

Editur:

Uffizi federal da statistica

Secziun diffusiu e publicaziuns

Favrer 2014. Cumpara en rumantsch, tudestg, fran-
zos, talian ed englais.

Concepziun:

Bernhard Morgenthaler †, Armin Grossenbacher

Redacziun:

Etienne Burnier

Grafica, layout:

Daniel von Burg, Etienne Burnier

Chartas:

Sabine Kuster

Translaziun:

Dal text original: Lia Rumantscha, Cuira

Actualisaziun: Chanzlia federal, Berna

Pagina dal titel:

Netthoevel & Gaberthüel, Biel;

Fotografia: © olesiabilkei – Fotolia.com

Concept grafic:

Roland Hirter, Berna

Numer d'empustaziun:

024-1400

ISBN:

978-3-303-00513-2

Cuntegn

Pled Sin Via	3
Populaziun	4
Spazi ed ambient	9
Lavur e salari	11
Economia publica	14
Pretschs	16
Industria e servetschs	17
Agricultura e selvicultura	20
Energia	21
Construir ed abitar	22
Turissem	23
Mobilitad e traffic	24
La Svizra e l'Europa	26
Bancas, assicuranzas	28
Segirtad sociala	29
Sanadad	32
Scolaziun e scienza	34
Cultura, medias e societad d'infurmaziun	37
Politica	39
Finanzas publicas	41
Criminalitad e dretg penal	43
Situaziun economica e sociala da la populaziun	45
Svilup durabel	49
Disparitads regiunalas	50
La Svizra e ses chantuns	51

La Survista statistica da la Svizra che cumpara mintg'onn ensemen cun l'Annuari statistic da la Svizra (Infurmaziuns sin la pagina davos) preschenta er l'onn 2014 puspè novitads impurtantas. La fin d'october èn vegnids preschentads ils resultats da l'enquista davart la sanadad 2012. Grazia a quels astg'ins dar infurmaziuns actualas davart il stadi da sanadad da la populaziun e davart las prestaziuns dals fatgs da sanadad. Questa relevaziun da datas tematica vegn repetida mintga tschintg onns en il rom da la dumbraziun dal pievel actuala.

L'enquista davart la sanadad 2012 è exemplarica per mussar, co che la structura modulara da la dumbraziun dal pievel renda pussaivel da reflectar en moda bler pli effizienta la sperta midada da la societad. La dumbraziun dal pievel sa basa numnadamain sin registers e vegn cumplettada mintg'onn cun provas statisticas tematicas. Quests resultads vegnan silsuenter publitgads mintgamai la fin da l'onn suandant. Dal 2014 vegnan damai ad esser preschentads ils resultads da las enquistas davart las famiglias e las generaziuns.

L'onn 2013 ha manà anc ulteriuras novitads statisticas: En november èn vegnidas publitgadas - cun ils resultads provisorics da l'onn 2011 - per l'emprima giada cifras eruidas da la statistica structurala da las interpresas (STATENT). La STATENT substituescha la dumbraziun da manaschis ch'è vegnida realisada il 2008 per la davosa giada. L'avantatg da questa statistica è ch'ella sa basa primarmain sin datas da registers e ch'ina enquista directa da las interpresas n'è betg pli necessaria. Per consequenza na perdan las interpresas betg pli uschè bler temp cun responder tut las dumondas da l'enquista. Sco tar la dumbraziun dal pievel permetta questa metoda d'enquista da publitgar mintg'onn las novas datas, schebain che tant la dumbraziun dal pievel sco er la STATENT reduceschan il dumber dals participants activs.

Tut quels che sa participeschan persunalmain en Svizra a differentas enquistas da statistica less jau engraziar cordialmain. Quest engaschament e fitg impurtant.

Jau sper che Vus fetschias bleras novas scuvertas legend la nova ediziun da la Survista statistica da la Svizra e navigond tras il Portal da statistica svizzer.

Georges-Simon Ulrich

Directur

Uffizi federal da statistica (UST)

Neuchâtel, il favrer 2014

Ulteriuras infurmaziuns:

- Comunicaziuns da pressa sco newsletter: il text original da la comunicaziun da pressa da l'UST pudais Vus abunar sco newsletter directamain sin Vossa adressa dad e-mail – spert e gratuit. Annunzias a: www.news-stat.admin.ch
- Nov en il portal: las publicaziuns las pli actualas da l'UST enumeradas tenor tematicas. www.statistik.ch → Aktuell → Neues im Portal
- A dumondas specificas respunda il Center d'infurmaziun per statistica, telefon 032 713 60 11 ubain e-mail info@bfs.admin.ch

Populaziun residenta permanenta en ils chantuns l'onn 2012

La fin da l'onn	Total en 1000	Esters en %	Citadins en %	Spessezza per km ²	Creschientscha 2010–2012 en %
Svizra	8 039,1	23,3	73,7	201,0	2,1
Turitg (ZH)	1 408,6	24,9	95,1	848,0	2,6
Berna (BE)	992,6	14,0	62,8	169,9	1,3
Lucerna (LU)	386,1	17,0	50,9	270,2	2,2
Uri (UR)	35,7	10,5	0,0	33,8	0,8
Sviz (SZ)	149,8	19,3	80,3	176,0	2,1
Sursilvania (OW)	36,1	13,8	0,0	75,1	1,5
Sutsilvania (NW)	41,6	12,5	87,5	172,2	1,4
Glaruna (GL)	39,4	21,8	0,0	57,8	2,0
Zug (ZG)	116,6	25,3	96,3	562,9	3,1
Friburg (FR)	291,4	20,0	55,8	182,8	4,6
Soloturn (SO)	259,3	20,0	77,5	328,0	1,6
Basilea-Citad (BS)	187,4	33,6	100,0	5065,5	1,3
Basilea-Champagna (BL)	276,5	20,1	91,8	534,3	0,8
Schaffusa (SH)	78,0	24,1	75,8	261,5	2,1
Appenzell Dadora (AR)	53,4	14,7	53,2	220,0	0,8
Appenzell Dadens (AI)	15,7	10,1	0,0	91,1	0,2
Son Gagl (SG)	487,1	22,5	66,8	249,7	1,7
Grischun (GR)	193,9	17,3	50,1	27,3	0,7
Argovia (AG)	627,3	22,8	66,0	449,7	2,6
Turgovia (TG)	256,2	22,7	50,1	296,9	3,1
Tessin (TI)	341,7	26,7	87,9	124,6	2,4
Vad (VD)	734,4	32,2	74,5	260,2	3,0
Vallais (VS)	321,7	21,6	57,0	61,7	2,9
Neuchâtel (NE)	174,6	24,0	74,6	243,5	1,4
Genevra (GE)	463,1	39,7	99,2	1884,0	1,2
Giura (JU)	70,9	13,0	30,7	84,6	1,3

Populaziun residenta permanenta en las citads grondas l'onn 2012

	Citad		Agglomeraziun	
	en 1000	Creschientscha 2010–2012 en %	en 1000	Creschientscha 2010–2012 en %
Total	1 097,8	2,1	3 104,7	2,1
Turitg	380,8	2,1	1 217,8	2,5
Genevra	189,0	0,8	533,5	1,3
Basilea	165,6	1,4	503,9	1,2
Berna	127,5	2,5	360,1	1,9
Losanna	130,4	2,0	345,3	2,7
Winterthur	104,5	3,1	144,2	3,1

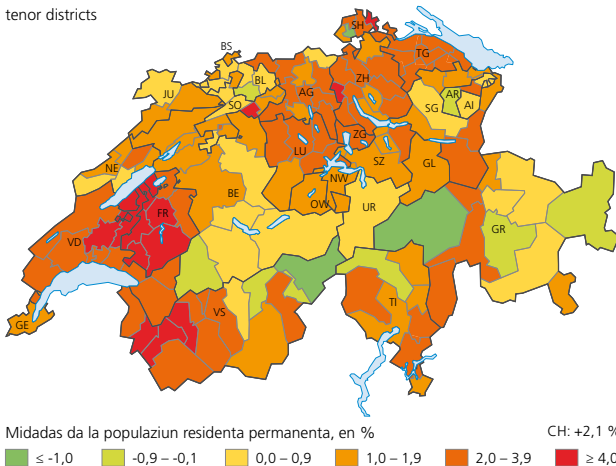
La populaziun è per gronda part urbana

74% da la populaziun abitescha oz (2012) en territoris urbans; il 1930 eran quai sulettamain 36%. Var la mesadad da la populaziun citadina abitescha en las aglomeraziuns da las tschintg citads grondas da Turitg, Basilea, Genevra, Berna e Losanna.

En las regiuns urbanas è la populaziun creschida dapi l'onn 2000 pli marcantamain che en ils territoris rurals (2012: +1,1% visavi +0,9%).

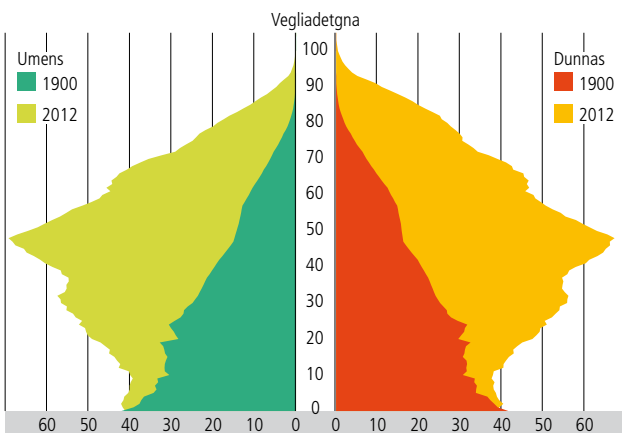
Creschientscha da la populaziun 2010–2012

tenor districts

Structura da vegliadetgna da la populaziun

Dumber da personas en 1000

Ina societad pli e pli veglia

En il decurs dal 20avel tschientaner è la quota da las personas attempadas creschida, entant che la quota dals giuvenils (sut 20 onns) e da las personas en la vegliadetgna da gudogn (20 fin 64 onns) è sa sbassada. La furma da la piramida da vegliadetgna è sa midada d'ina «piramida» en in «pign» (2012); là domineschan surtut las annadas 1959 fin 1971 cun bleras naschienschas. La generaziun dals giuvenils è plitost flailva, entant ch'il dumber d'umans attempads crescha cuntinuadamain. L'inveteraziun vegn a cuntinuar. Igl è da quintar che la quota da las personas che han 65 onns e dapli crescha fin l'onn 2060 da 17% (2012) sin var 28%. L'augment da la populaziun en Svizra è d'attribuir ils ultims onns surtut al surpli d'immigraziuns e mo per ina pitschna part al surpli da naschienschas.

Naschientschas vivas il 2012

Total	82 164
Mats per 100 mattas	106,8
Quota da naschientschas vivas ordaifer la letg en %	20,2
Dumber dals uffants per dunna ¹	1,5

1 Dumber dals uffants che ina dunna parturescha en il decurs da sia vita, sch'ins prenda sco basa ils dumbers da naschientschas tenor vegliadetgna en l'onn observà

Mortoris il 2012

Total	64 173
Vegliadetgna	
0–19 onns	488
20–39 onns	845
40–64 onns	7 940
65–79 onns	15 972
≥80 onns	38 928

Migraziuns internaziunalas il 2012

Persunas immigradas	149 051
da quellas esters	125 045
Persunas emigradas	103 881
da quellas esters	73 855
Saldo da migraziun	45 170
Svizzers	–6 020
Esters	51 190

Migraziuns internas² il 2012

Total arrivads e partids	474 069

2 Migraziuns tranter las vischnancas politicas, senza migraziuns entaifer ina vischnanca

Maridaglias il 2012

Total	42 654
Svizzer/Svizra	21 685
Svizzer/Estra	8 336
Ester/Svizra	6 819
Ester/Estra	5 814
Vegliadetgna media tar la maridaglia	
Umens nubils	31,7
Dunnas nubilas	29,5

Divorzis il 2012

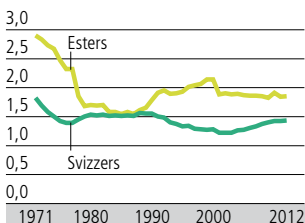
Total	17 550
Cun uffants minorens (%)	44,9
Durada da la lètq	
0–4 onns	2 138
5–9 onns	4 710
10–14 onns	3 218
15 onns e dapli	7 484
Cifra da divorzis en total ³	43,1

3 Quota da las lètqs che vegnan spartidas baud u tard, sch'ins sa basa sin il cumportament da divorzi en l'onn observà

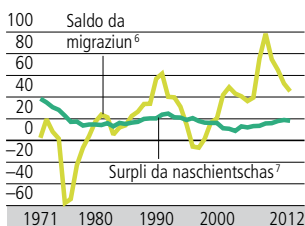
Naschientschas da plirs uffants⁴ il 2012

Total	1 588
da quellas naschientschas da schumellins	1 559

4 Total da naschientschas; vivas e parts morts

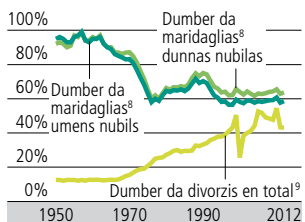
Dumber da naschientschas total⁵

5 Uffants per dunna; vesair annotaziun 1

Saldo da migraziun e surpli da naschientschas en 1000

6 Fin 2010 inclus midada da status

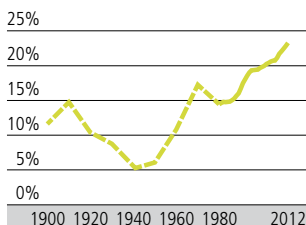
7 Naschientschas vivas minus mortoris

Maridaglias e divorzis

8 Quota (%) da las dunnas resp. dals umens nubils sut 50 onns, che vegnan a maridar baud u tard, sch'ins sa basa sin il cumportament da maridar en l'onn observà

9 Vesair annotaziun 3. A partir da 2011, ils divorzis tranter dus persunas esters èn betg tut registradas

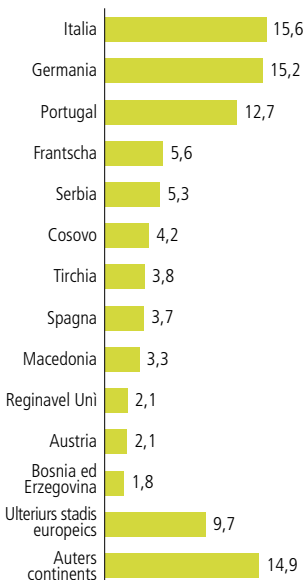
Quota da la populaziun residenta permanenta estra

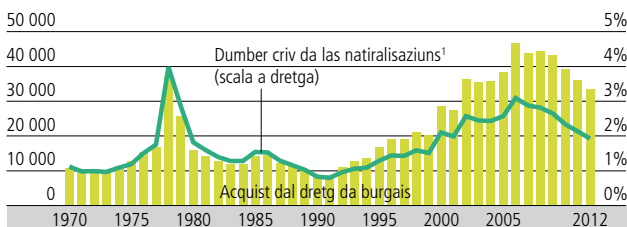
Popolaziun residenta permanenta e non permanenta estra tenor permissiun da dimora il 2012

	en 1000
Total	1 954,6
Dimorant (attest B)	610,0
Domicilià (attest C)	1 177,6
Funcziunaris internaziunals e diplomats	28,3
Dimorant temporar (attest L)	85,9
Requirit d'asil (attest N)	22,2
Persunas admessas provisoricamain (attest F)	22,1
Betg attribui	8,6

Popolaziun residenta permanenta estra tenor naziunalitad 2012 en %

Acquist dal dretg da burgais svizzer

1 Dumber dals acquisti dal dretg da burgais sin basa da 100 dimoras e persunas cun ina permissiun da domicili sin l'entschatta da l'onn

La populaziun estra: quasi la mesadad da las persunas estras è naschida en Svizra u abitescha qua dapi passa 15 onns

23% da la populaziun permanenta en Svizra èn estras ed esters. Quasi la mesadad da las abitaschas e dals abitants senza passaport svizzer (47%) viva dapi 15 onns u passa qua u è gia naschida en Svizra. L'onn 2012 èn 33 500 persunas (1,9% da la populaziun residenta estra) daventadas burgaisas svizras. La populaziun estra è giuvna: da 100 persunas en la vegliadetgna da gudogn (20 fin 64 onns) han mo 11 persunas 65 onns e dapli (Svizzers: 34). 27% dals uffants naschids il 2012 en Svizra han ina naziunalitad estra. Il 2012 è il dumber da las immigraziuns è sa augmentada per 0,3% visavi l'onn precedent. 66% dals immigrads derivan da pajais commembers da l'UE resp. da l'EFTA.

Las furmas da la convivenza sa midan

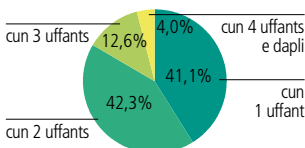
Dal 2011 eran be 27% da las chasadas privatas dal tip «en partenanza cun uffants». En las chasadas cun almain in uffant sut 25 onns vivan 13% famiglias monogenituralas e 5% famiglias da patchwork. Questas cifras autas èn il resultat da blers divorzis (17 566 l'onn 2011) ed ultra da quai è bunamain sa dublà il dumber da naschientschas illegitimas tranter l'onn 2000 e 2011 dad 11% sin 20%. La decisiun da sa maridar e fundar ina famiglia vegn tratga adina pli tard. Ella sa è spustada tar las dunnas da 24 onns (1970) a 30 onns (2012) e tar ils umens da 26 a 32 onns; la vegliadetgna da las mammas tar la naschientscha è muntada da 25 a 30 onns.

Il model da famiglia burgais-tradiziunal «il bab lavura e la mamma è chasarina» è ozendi l'excepciun: Dal 2012 lavuran 76% da las mammas che vivan cun lur partenari, il pli savens però a temp parzial. En las bleras famiglias vala anc adina: la lavur da gudogn prestan surtut ils babs (per regla a temp cumplain), il tegnaïrchasa e la lavur da famiglia è oravant tut l'incumbensa da las mammas (cf. p. 48).

Chasadas privatas il 2011 en 1000

Total	3 534,5
Chasadas d'ina persuna	1 289,0
Chasadas da famiglias	2 134,0
Pèrs senza uffants	994,2
Pèrs cun uffants	943,4
Geniturs sulets cun uffants	196,4
Chasadas senza relaziuns famigliaras	48,7

Chasadas da famiglias cun uffants il 2011 Mo uffants sut 25 onns

Linguas principalas il 2012¹ en %

Tudestg	64,9
Franzos	22,6
Talian	8,3
Serb e croat	2,5
Albanais	2,6
Portugais	3,4
Spagnol	2,2
Englais	4,6
Linguas tircas	1,2
Rumantsch	0,5
Ulteriuras linguas	5,1

¹ Populaziun residenta permanenta a partir da 15 onns in ina chasada privata. Pussaivel da numnar pliras linguas

Appartegnientscha religiosa il 2012² en %

Protestant	26,9
Catolic-roman	38,2
Autras cuminanzas cristianas	5,7
Cuminanzas religiosas giudaicas	0,3
Cuminanzas islamicas	4,9
Autras baselgias e cuminanzas religiosas	1,3
Nagina appartegnientscha	21,4
Senza indicaziun	1,1

² Populaziun residenta permanenta a partir da 15 onns in ina chasada privata

Il clima en Svizra il 2012

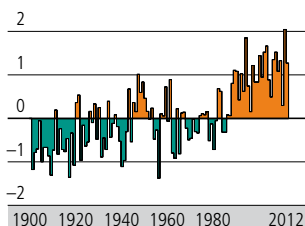
Staziun	Temperatura media		Precipitaziuns annualas		Summa d'uras suleglivas	
	°C	Diff. ¹ °C	mm	Index ²	h.	Index ²
Lugano (273 m s.m.)	13,2	1,6	1 412	91	2 180	108
Basilea-Binningen (316)	10,9	1,3	1 048	135	1 721	108
Genevra-Cointrin (420)	10,9	1,3	970	102	1 938	114
Neuchâtel (485)	10,6	1,2	1 124	119	1 888	122
Sion (482)	11,0	1,8	615	103	2 212	111
Turtig / Fluntern (556)	9,7	1,2	1 292	119	1 779	120
Berna-Zollikofen (553)	9,2	1,3	1 128	110	1 915	117
Son Gagl (776)	8,6	1,1	1 549	124	1 690	127
Tavau (1594)	3,9	1,1	1 233	123	1 771	105

1 Differenza da la valur media da plirs onns (1961 – 1990)

2 100 = valur media da plirs onns (1961 – 1990)

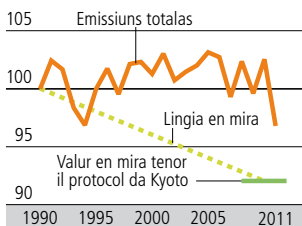
Divergenza da la temperatura

Divergenza da la valur media
1961–1990, en °C

Emissiuns da gas cun effect da serra

Index 1990=100

La midada dal clima

Dapi la mesadad dal 20avel tschientaner pon ins constatar in augment global da las temperaturas che na po betg vegnir argumentà suletta-main cun ils facturs d'influenza natirals. En quest connex ha l'effect da serra ina rolla centrala. L'uman rinforza quest fenomen en sasez natiral cunzunt cun brischar energias fossilas e cun las emissiuns da gas cun effect da serra, il dioxid carbonic (CO₂). Questas emissiuns resultan principalmain dal traffic, da las chasadas (stgaudaments ed aua chauda), e da l'industria.

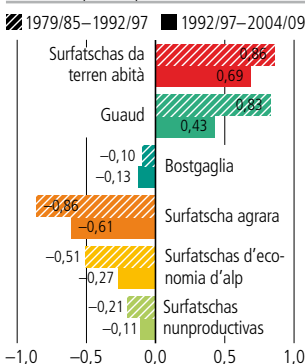
Utilisaziun dal terren

Perioda da relevaziun 2004–2009

	km ²	%
Surfatscha totala	41 285	100
Gaud, bostgaglia	12 931	31,3
Surfatscha agrara	9 678	23,4
Economia d'alp	5 139	12,4
Surfatscha da terren abità	3 079	7,5
Auas	1 769	4,3
Autras surfatschas nunproductivas	8 690	21,0

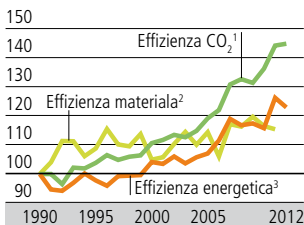
Midada da l'utilisaziun dal terren

en meters quadrat per segunda

Effizienz ecologica

Index 1990 = 100

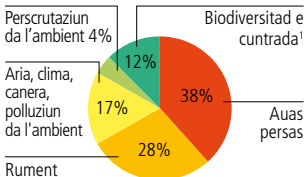
1 PNB / emissiuns da CO₂

2 PNB / expensas globalas per material

3 PNB / consum final d'energia

Expensas publicas per la protecziun da l'ambient il 2011

Total: 4,2 mia. fr.

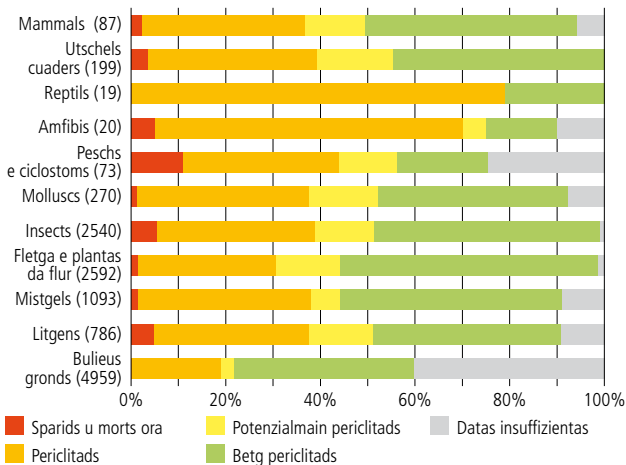
1 Incl. pajaments directs a l'agricultura per prestaziuns ecologicas

Effizienz ecologica

L'effizienz ecologica vegn augmentada, sch'ins cuntanscha ina prestaziun economica pli auta en relaziun cun ils donns per l'ambient, per exempel cun las emissiuns da CO₂, cun l'energia necessaria u cun ils custs da material. In'effizienz ecologica creschenta entaifer ils cunfins nazionals po avair differentas raschuns: d'ina vart il diever da tecnologias e products pli favuraivlas a l'ambient, da l'autra vart midadas structuralas, p.ex. l'impurtanza creschenta dal sector da servetschs ubain il transfer a l'exteriur d'activitads che contamineschan l'ambient.

Biodiversidad – Spezias autoctonas periclitadas

Stadi: 1994–2013 tut tenor spezia

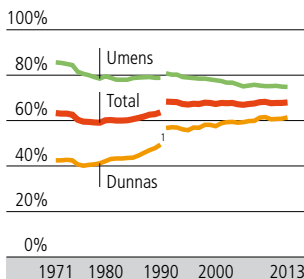

Biodiversidad

Grazia a la diversidad da sias cuntradas, datti en Svizra ina gronda varietad d'ecosistems naturs per plantas ed animals. Quai en pia cundiziuns favuraivlas per ina gronda biodiversidad. Las activitads da l'umaun mettan dentant sut pressiu la diversidad biologica. Cun transformar la cuntrada creescha l'uman senza dubi er abitadis per spezias novas. Ma ina cuntrada pli e pli unifurma e surduvrada ha per consequenza che las populaziuns daventan adina pli pitschnas e che tschertas spezias van a perder.

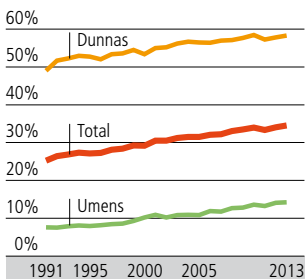
► www.statistik.admin.ch → Themen → Raum, Umwelt

Persunas cun activitad da gudogn en % da la populaziun permanenta (15+)

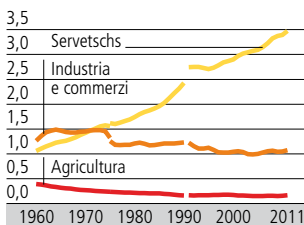

1 Nova metoda da calcular a partir dal 1991

Persunas che lavuran a temp parzial en % da las pers. cun activitad da gudogn

Persunas cun activitad da gudogn¹ tenor secturs economics en miu.

1 Nova metoda da calcular a partir dal 1975 resp. dal 1991

Persunas cun activitad da gudogn tenor status d'activitad¹

Populaziun permanenta, en 1000
2. quartal

	2012	2013
Total	4 395	4 445
Independents	596	597
Commembers da la famiglia	93	102
Lavurants	3 482	3 526
Emprendists	224	220

1 Definiziun sociologica

Persunas cun activitad da gudogn tenor status da dimora e schlattaina

en 1000

2. quartal	1991	1995	2000	2011	2012	2013
Total	4 135	3 993	4 107	4 707	4 755	4 816
Svizzers/Svizras	3 084	3 001	3 138	3 392	3 398	3 418
Esters/estras	1 051	992	969	1 315	1 357	1 398
DomiciliadAs	551	564	588	635	645	680
DimorantAs	177	202	181	367	381	369
StagiunariAs ¹	85	43	25	—	—	—
CunfinariAs	183	148	140	245	262	273
DimorantAs temporarAs	21	19	20	46	45	49
Ulteriurs esters	34	17	15	22	25	27
Umens	2 425	2 306	2 319	2 588	2 620	2 636
Dunnas	1 710	1 687	1 788	2 119	2 136	2 180

1 Dapi il 1-06-2002 na vegnan emessas naginas permissiuns stagiunalas pli

Augment da la quota d'activitad professiunala da las dunnas e da l'activitad da gudogn parziala

Tranter 2008 e 2013 è augmentada en moda considerabla la quota da las dunnas cun ina activitad da gudogn (+6,7% sin 2,180 milliuns) en cumparegliaziun cun quella dals umens cun ina activitad da gudogn (+5,9% sin 2,639 milliuns). L'activitad da gudogn parziala è medemamain vegnida pli impurtanta en ils davos onns. Dal 2013 lavuran 58,5% da las dunnas e be 14.4 % dals umens a temp parzial. Er tar ils umens è creschida l'activitad da gudogn parziala dapi l'onn 2008 (+1,5 puncts procentuals). L'augment da la quota d'activitad professiunala è la conseguenza da la terziarisaziun da l'economia: 86,2% da las dunnas cun ina activitad da gudogn lavuran dapi 2013 en il sector terziar (umens: 64,5%) e l'activitad da gudogn parziala ha lieu oravant tut en quest sector (9 da 10 plazzas parzialas).

Forzas da lavor estras

In factur important per il martgà da lavor svizzer èn las forzas da lavor estras. Senza la gronda affluenza da las forzas da lavor estras en la segunda mesadad dal 20avel tschientaner, n'avess il creschament economic betg gi lieu. La quota è creschida tranter 1991 e 2012 da 19,3% sin 23,7%. Oravant tut en il sector industrial èn bleras persunas estras stadas emploiadas (2012: 30,4%; sector terziar: 22,6%). Las cifras dal 2013 mussan che 71,5 % da las persunas estras cun ina activitad da gudogn èn burgaisas e burgais dad in pajais da l'Uniun europeica u da l'AECL. Da quellas derivan ca. la mesadad da la Germania u da l'Italia (26,0% resp. 21,9%).

84,0% da las persunas estras cun ina activitad da gudogn, ch'èn immigradas en Svizra durant ils davos 10 onns, han fatg ina scolaziun da stgalim secundar II u d'in stgalim terziar. La quota correspundenta avant quel temp era 59,2%.

Dischoccupaziun¹

	1991	2000	2011	2012	2013
Dischoccupads	39 222	71 987	122 892	125 594	136 524
Quota dischoc. da lunga durada ² en %	4,4	20,1	20,1	15,3	15,3
Quota da dischoccupaziun en % ³	1,1	1,8	2,8	2,9	3,2
Umens	1,0	1,7	2,8	2,9	3,2
Dunnas	1,2	2,0	2,9	2,9	3,1
Svizzers	0,8	1,3	2,1	2,1	2,2
Esters	2,1	3,7	5,2	5,5	6,0
15–24 onns	1,1	1,8	3,2	3,2	3,4

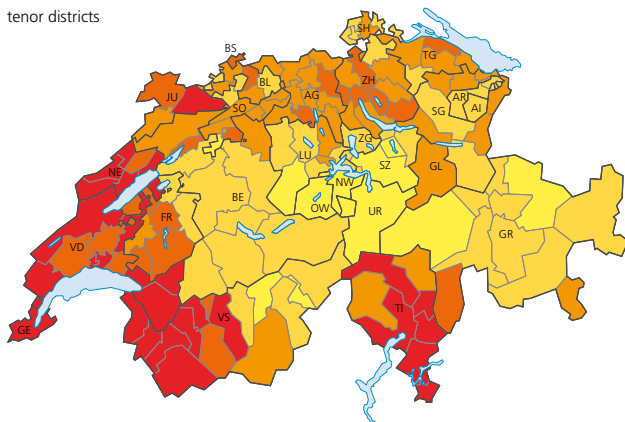
1 Dischoccupaziun tenor SECO

2 Durada da la dischoccupaziun > 12 mais

3 Coefficient da variaziun A=0,0–1,0%

Quota da dischoccupaziun il 2013

tenor districts

Quota da las persunas dischoccupadas (tenor SECO) da tut las persunas cun activitad da gudogn, en %

< 1,5
  1,5 – 2,4
  2,5 – 3,4
  3,5 – 4,4
  ≥ 4,5
 CH: 3,2

Nivel da las pajas il 2010

Paja mensila brutta¹, valor mediana

	Total	Nivel da pretensiun ²			
		a	b	c	d
Svizra³	5 979 11 311	7 134	5 724	4 540	
Regiun dal Lai da Geneva (VD, VS, GE)	6 083 11 917	7 429	6 067	4 727	
Svizra Bassa (BE, FR, SO, NE, JU)	5 890 10 475	6 870	5 680	4 644	
Nordvest da la Svizra (BS, BL, AG)	6 220 11 963	7 268	5 850	4 591	
Turtig (ZH)	6 349 12 819	7 749	5 805	4 481	
Svizra Oriental (GL, SH, AR, AI, SG, GR, TG)	5 568 9 523	6 500	5 389	4 418	
Svizra Centrala (LU, UR, SZ, OW, NW, ZG)	5 932 10 667	6 824	5 612	4 548	
Tessin (TI)	5 076 8 690	5 907	5 274	3 948	

Paja brutta mensila¹, secturs privat e public il 2010

Mediana, en francs

	Total	Nivel da pretensiun ²		
		a + b	c	d
Sectur public communal ⁴	7 202	8 263	6 865	5 424
Sectur public chantunal	7 777	9 382	6 972	5 476
Confederaziun	7 249	9 667	6 582	5 897
Sectur privat, en total	5 928	7 629	5 674	4 525
Sectur privat (interpresas cun main che 5 persunas occupadas)	5 082	5 746	4 831	3 987
Sectur privat (interpresas cun 1000 persunas occupadas e pli)	6 546	9 960	6 154	4 529

1 Paja mensila standardisada: l'equivalent a temp cumplain sa basa sin 4 1/3 emnas a 40 uras da lavor

2 Nivel da pretensiun

a = Lavurs fitg pretensiusas e fitg grevas

b = Lavurs independents e qualifitgadas

c = Enconuschientschas professiunalas e spezialisadas necessarias

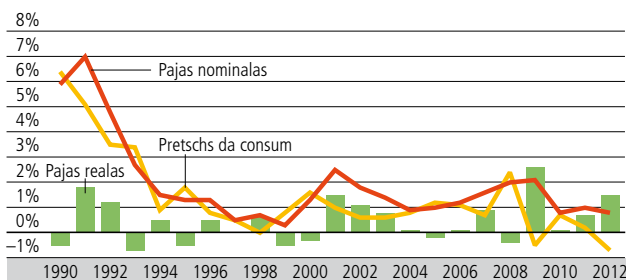
d = Activitads simplas e repetitivas

3 Sectur privat e sectur public (Confederaziun) ensemen

4 Cifras dal 2008

Svilup da las pajas nominalas, dals pretschs da consum e da las pajas realas

Midadas visavi l'onn precedent, en %

Svilup da las pajas realas

Index 1939 = 100

	1980	1990	2000	2010	2011	2012
Total	254	272	279	298	301	305
Umens	241	257	264	280	282	286
Dunnas	279	302	311	336	338	344

La consumaziun finala da las chasadas favurisescha 2012 il creschament economic

L'activitad economica da la Svizra che vegn mesurada sin basa dal product naziunal brut (PNB) è puspè sa diminuida levamain: +1% en confrunt cun +1,8% da l'onn 2011 (sch'i na vegn declerà autramain, sa tracta da midadas da cifras en cumparegliaziun cun l'onn passà). Entant ch'en intginas branschas d'export da l'industria astg'ins constatar anc adina in augment marcant, tar quellas tutga p.ex. la bransch "Provediment d'energia e d'aua, eliminaziun dal rument cunter polluziun da l'ambient", registresch'ins dentant en ils ulteriurs secturs industrials ina stagnaziun. En las branschas terziaras (servetschs), cun excepziun da la bransch "Infurmaziun e comunicaziun" e "hottellaria ed alloschament", dumbr'ins dentant in augment da valor mediocher. Er en ils instituts da finanzas (bancas ed assicuranzas) registresch'ins suenter onns difficils puspè in creschament economic (+1,9%).

La dumonda è creschida: La consumaziun finala da las chasadas han contribuì considerablmain al creschament economic (+2,4%). Plinavant han er il meglier clima da consumaziun, ils pretschs da consum bas e la situaziun favuraivla d'occupaziun e da paja manà ad in resultat positiv. Cuntrari als onns passads n'ha il commerzi cun l'exteriur betg favurisà il BNP l'onn 2012. Schebain ch'ils exports èn s'augmentads (+2,4%), eran ils imports bler pli dinamics (+9,2%) ed il saldo dal commerzi cun l'exteriur è sa reduci (-0,2%).

Il retgav naziunal brut (RNB) che consista or da la summa dals salaris da las entitads domiciliadas en ina regiun è creschì 2012 per 3,6%. Quest resultat è la consequenza dal grond augment dals retgavs da la facultad vegnind da l'exteriur (+27,1%) e particularmain dals buns retgavs da las filialas a l'exteriur.

Il product interieur brut (PIB) e sias componentas

Midada cumpareglià cun l'onn precedent en %, a pretschs da l'onn precedent

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ^p	2012 ^p
PNB	2,4	2,7	3,8	3,8	2,2	-1,9	3,0	1,8	1,0
Expensas da consum	1,4	1,4	1,3	2,0	0,6	2,0	1,4	1,1	2,5
Investiziuns bruttas	3,0	3,5	3,7	0,4	0,2	-6,2	7,1	4,0	-3,1
Exports	7,9	7,7	10,1	9,9	2,9	-7,7	7,7	3,8	2,5
Imports	7,2	6,6	6,8	6,2	-0,3	-5,2	8,4	4,2	3,1

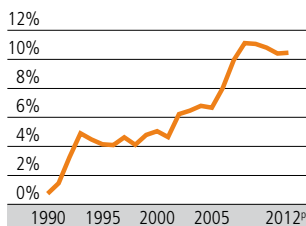
PNB en milliardas francs a pretschs currents	465	479	508	541	568	554	573	585	592

L'impurtanza da las relaziuns cun il rest dal mund

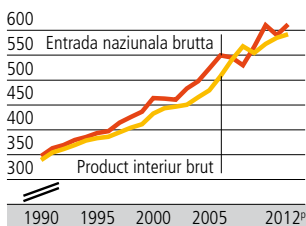
Dapi 1997 ha il commerzi cun l'exteriur procurà ch'il PNB creschia. Las periodas da gronds creschaments coincidin cun in commerzi cun l'exteriur che prosperescha. La cumponenta dal PNB che ha giugà ina rolla decisiva durant ils onns bainstants è stada l'export (1997 fin 2000 e 2004 fin 2007). Ina da las consequenzas dal export dinamic è il creschament da la part ch'il exteriur contribuescha al PNB (bilantscha tranter export ed import) demussond ch'il rest dal mund daventa adina pli impurtant per l'economia svizra. L'onn 2009 è la Svizra stada pertutgada en moda radicala da la recessiun economica globala che ha chaschunà ina contribuziun negativa dal commerzi cun l'exteriur.

2010 crescha il PNB danovamain (+0,6 puncts procentuals) grazia al commerzi cun l'exteriur, in onn pli tard chala el puspè (+0,2%) e svanescha 2012 totalmain (0%). Quant impurtantas che las relaziuns cun il rest dal mund èn, observ'ins er considerond las entradas che vegnan fatgas a l'exteriur e determineschan en moda marcanta il retgav naziunal brut (RNB), en general pli dinamic ch'il PNB. Ils onns 2008 e 2011 sa distinguan fermamain cun in RNB ch'è bler pli pauc dinamic. Quai stat en relaziun cun las perditas ch'èn vegnidas registradas da las filialas da banca svizras a l'exteriur dal 2008 e cun las consequenzas da la midada en il 2011.

Muntada da la quota exteriura al PIB
tenor ils pretschs actuals

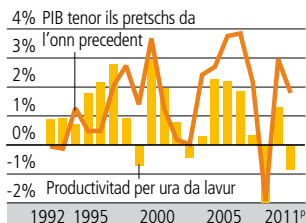

PIB ed ENB tenor ils pretschs actuals
en milliardas francs

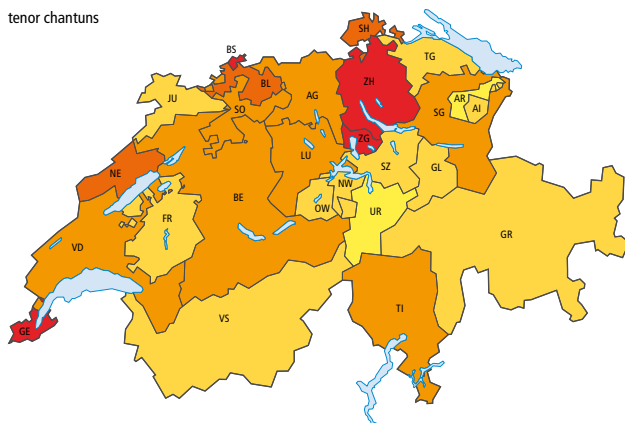
Ina giada ch'il PNB che mesira l'activitad economica è enconuschent, evaluesch'ins l'effizienz economica che mesira co che las resursas productivas (lavor e chapital) vegnan utilisadas. L'effizienz da lavor mesir'ins tras la productivitat per ura, resp. tras la valor agiuntada per ura da lavor.

Rata da creschientscha annuala

Product naziunal brut per abitant il 2011

tenor chantuns

Product naziunal brut per abitant en pretschs current, en francs

< 50 000
  ≥ 50 000
  ≥ 60 000
  ≥ 70 000
  ≥ 80 000
 CH: 73 947

► www.statistik.admin.ch → Themen → Volkswirtschaft

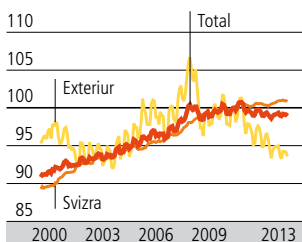
Svilup dals pretschs da consum

Midada da las medias annualas en %

	2009	2010	2011	2012	2013
Total	-0,5	0,7	0,2	-0,7	-0,2
Victualias e bavrondas senza alcohol	-0,2	-1,1	-3,3	-1,0	1,2
Bavrondas cun alcohol e tubac	2,7	1,2	1,7	1,1	1,3
Vestgadira e chalzers	2,4	1,1	1,4	-6,0	-3,7
Abitar ed energia	-1,1	2,4	2,4	0,8	0,1
Rauba da chasa e tegnaichasa	0,8	-0,4	-1,3	-1,9	-1,6
Tgira da la sanadad	0,3	-0,2	-0,2	-0,3	-0,9
Traffic	-3,3	2,4	1,1	-2,2	-0,9
Transmissiun d'infurmaziuns	-4,9	-1,4	0,1	-0,6	-2,3
Temp liber e cultura	-0,6	-2,1	-3,3	-2,8	0,0
Educaziun ed instrucziun	1,6	1,2	1,4	1,7	1,7
Restaurants ed hotels	1,7	0,8	1,5	0,7	0,7
Ulteriura rauba e servetschs	0,5	1,3	0,2	0,1	0,6

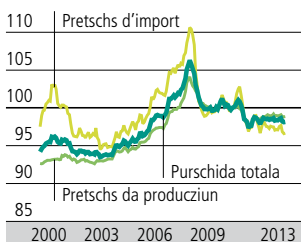
Pretschs da consum tenor la derivanza dals bails

115 Index, december 2010 = 100

Index dals pretschs da producciun e d'import

115 Index, december 2010 = 100

Indexs dals nivels da pretsch en cumparegliaziun internaziunala il 2012

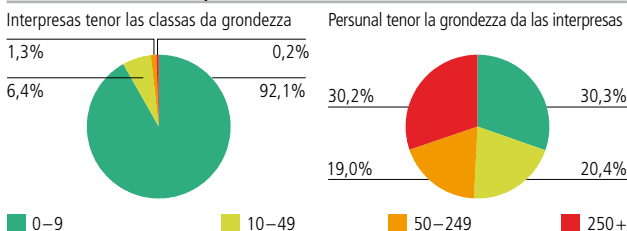
UE-28 = 100

	Svizra	Germania	Frantscha	Italia
Product naziunal brut	154	103	112	100
Consum individual effectiv	166	101	109	102
Victualias e bavrondas senza alcohol	154	106	109	112
Bavrondas cun alcohol e tubac	124	91	106	100
Vestgadira e chalzers	126	103	104	107
Abitar, aua, electricitad, gas ed auters combustibels	207	105	112	99
Interiurs, equipament e tegnaichasa	127	97	111	102
Tgira da la sanadad	209	98	115	110
Traffic	115	104	102	97
Transmissiun d'infurmaziuns	124	82	110	106
Temp liber e cultura	139	102	106	103
Educaziun ed instrucziun	255	105	119	97
Restaurants ed hotels	157	101	103	106
Ulteriura rauba e servetschs	154	98	110	101
Consum collectiv effectiv	177	115	124	115
Investiziuns bruttas en indrizs ed implants	142	114	117	88
Maschinas ed apparats	126	98	101	101
Industria da construcziun	174	130	129	79
Software	101	104	97	110

Passa 99% da las interpresas èn IPM

Passa 99% da tut las interpresas svizras èn interpresas pitschnas e mesaunas (IPM), ellas han numnadamain main che 250 emploiadas ed emploiads. Il dumber da las interpresas fitg pitschnas è l'onn 2011 pli aut en il sector da servetschs ch'en il sector secundar (93,2% en confrunt cun 82,5%). Uschia è il volumen ordinari da las interpresas different (sector da servetschs: 7 emploiads, sector secundar: 12 emploiads). En total lavuran dapli che dus terzs dals emploiads en in IPM, in pau damain ch'in terz en interpresas grondas. Er stgars in terz da las plazzas da lavur (30%) pon vegnir attribuids a las interpresas fitg pitschnas, in tschintgavel (20%) ad interpresas cun 10 fin 49 emploiadas ed emploiads. Dal 2011 eran 70,1% da l'occupaziun totala en il sector da servetschs (be interpresas da l'economia da martgà. Totalmain lavuravan ca. 165'000 emploiads en il sector primar, 1 090 600 en il sector secundar e 2 948 000 personas en il sector da servetsch. Ils pli blers emploiads dumbr'ins en il commerzi en detagl ed il sector da la sanadas (359 000, resp. 337 000 emploiads).

Grondezza da las interpresas¹ il 2011

1 Mo interpresas da l'economia da martgà. La grondezza da las interpresas sa drizza tenor il dumber da plazzas a temp cumplain (las plazzas a temp parzial èn resguardadas)

Interpresas basadas sin l'economia da martgà ed emploiads tenor branschas

NOGA 2008, en 1000	2011	
	Interpresas	Emplouids
Total	549,6	4 202,9
Sector 1	57,8	164,7
Sector 2	89,7	1 090,6
da quai:		
Produenziun da vivondas e da products da tubac	3,4	88,5
Fabricaziun da textiliis e da vestgids	2,9	17,5
Fabricaz. da rauba da lain, da palpieri e da products da stampa	10,4	77,5
Fabricaziun da products farmaceutics	0,2	41,0
Fabricaziun da products da metal	8,3	106,9
Fabricaziun d'uras e d'apparats d'elavuraziun da datas	2,3	112,0
Fabricaziun d'equipaments electricis	0,9	38,8
Provediment d'energia	0,7	29,5
Construcziun auta e bassa	7,8	106,5
Sector 3	402,1	2 947,6
da quai:		
Commerzi a l'engrossa	24,4	229,5
Commerzi en detagl	38,9	359,0
Alloschament	5,6	76,8
Gastronomia	23,2	162,8
Servetschs informatics ed auters servetschs d'infurmaziun	14,5	80,8
Prestaziun da servetschs finanziaus	5,6	143,7
Activitads d'architectura e d'inschigneria	23,4	111,0
Prestaziun d'ulteriurs servetschs da support	20,7	267,2
Sanadad publica e agid social	53,8	484,8

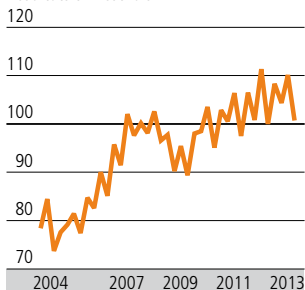
Interpresas novas il 2011

Secturs economics (NOGA 2008)	Interpresas novas	Plazzas creadas	Plazzas cumplainas creadas	Plazzas parzialas creadas
Total	11 531	20 484	13 510	6 974
Sectur 2	1 976	4 088	3 253	835
Industria ed energia	586	1 068	764	304
Industria da construcziun	1 390	3 020	2 489	531
Sectur 3	9 555	16 396	10 257	6 139
Commerzi e reparaturas	2 073	3 444	2 101	1 343
Transport e deposit	341	628	479	149
Restauraziun, alloschament	204	632	377	255
Infurmaziun e comunicaziun	954	1 554	1 079	475
Activitads finanzialas ed assicuranzas	677	1 206	861	345
Fatgs immobigliars, servetschs economics	1 244	2 390	1 346	1 044
Activitads independentas, servetschs scientifics e technics	2 918	4 491	2 958	1 533
Instrucziun	197	286	143	143
Sanadad publica e fatgs socials	378	814	369	445
Art, divertiment e recreaziun	232	368	202	166
Ulteriurs servetschs	337	583	342	241

Producziun en il sectur secundar

Index: media annuala dal 2010=100

Resultats trimestrials

Da punct da vista general è la producziun augmentada en il sectur secundar (senza l'industria da construcziun) tranter 2004 e 2012 per 34%. Il svilup depen- da fermamain da la conjunctura. Tranter 2005 e 2007 è creschida la producziun pervia da la buna situaziun economica. Sco conse- quenza da la crisa da finanzas glo- bala è ella però chalada la fin da l'onn 2008. La situaziun è plaun- sieu sa meglierada e dal 2010 ha la producziun cuntanschì puspè il stadi da l'index dal 2007.

Svieutas dal commerzi en detagl

Midadas visavi l'onn precedent en %

		2008	2009	2010	2011	2012
Total	nominal	4,6	-0,2	1,9	-1,2	1,0
	real	3,5	0,4	3,2	1,2	3,4
da quai:						
Victualias, bavrondas e products da tubac	nominal	7,7	1,6	2,3	-0,5	1,7
	real	4,5	1,4	3,1	2,1	2,4
Vestgadira, chalzers	nominal	0,9	-1,6	2,0	-4,0	-2,3
	real	-3,0	-4,1	0,9	-5,6	4,0
Carburant	nominal	9,8	-15,2	2,2	4,7	6,9
	real	2,3	-2,9	-5,7	-1,4	2,5
Total senza carburant	nominal	4,3	0,7	1,9	-1,6	0,7
	real	2,9	0,7	2,9	0,6	3,2

Custs da lavur

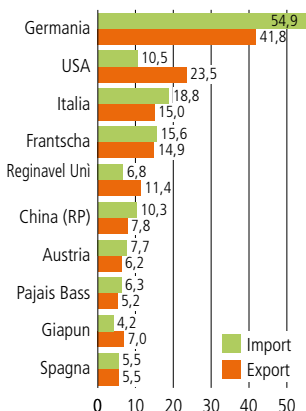
Il custs da lavur cumpiglian tut las expensas ch'ils patruns han fatg en connex cun l'occupaziun da las forzas da lavur, e furman per regla la pli gronda quota dals custs da producciun. En Svizra (2010) sa cumponan els suandantamain: 83,7% per pajas e salaris, 15% per contribuziuns socialas dals patruns ed 1,3% per la furmaziun professiunala, la recrutaziun da persunal ed autras expensas (total secturs II e III).

Il custs da lavur è in indicatur-clav da l'attractivitat da las singulas plazzas economicas e varieschan fermamain da pajais a pajais.

Ina analisa da las fatschentas cun diesch u dapli persunas emploiadas en l'economia industrial mussa che la Svizra è piazzada a la testa da la rangaziun davart il custs da lavur cun custs en media da 41,05 € (56,66 francs) per mintga ura da lavur l'onn 2010, anc avant il Danemarc (38,44 €), la Belgia (37,70 €), la Svezia (36,22 €) e la Frantscha (33,15 €).

Commerzi cun l'exteriur: ils pli impurtants partenaris l'onn 2012

en milliardas francs

La Svizra è in dals pajais, nua ch'il commerzi cun l'exteriur ha ina da las pli autas quotas al product naziunal brut. Il pli impurtants partenaris commerziels da la Svizra èn il pajais industrial. 73,5% dals exports ed 83,3% dals imports (2012) èn vegnids fatgs cun quests pajais e quai surtut en l'UE (55,8% dals exports, 74,6% dals imports).

Commerzi cun l'exteriur: ils pli impurtants bains

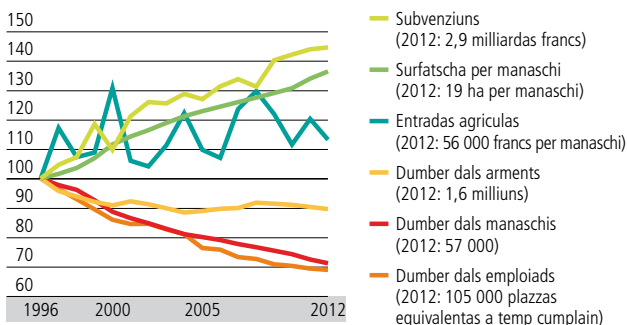
en milliuns francs

	Import			Export		
	1990	2011	2012	1990	2011	2012
Total	96 611	183 436	184 540	88 257	208 203	211 808
da quai:						
Products agrars e forestals	8 095	13 398	13 319	2 998	8 439	8 656
Textilias, vestgadira, chalzers	8 806	8 956	8 880	4 984	3 249	3 114
Chemicalias	10 625	37 787	37 435	18 422	74 647	79 012
Metals	9 025	14 379	14 715	7 537	13 034	11 933
Maschinas, electronica	19 794	31 438	30 680	25 527	36 889	33 307
Vehichels	10 230	16 581	16 838	1 485	4 672	5 095
Instruments, uras	5 786	18 620	18 088	13 330	41 254	44 040

La surfatscha dal terren agricul e las surfatschas da guaud e bostgaglia cuvran 36% resp. 31% da la surfatscha totala da la Svizra. La cuntrada vegn pia fermamain influenzada da l'agricultura e da l'economia forestala. Ultra da la producziun da victualias, dal material da bajegiar e dad energias regenerablas procuran questas duas branschas er per il mantegniment da l'economia decentralisada, per la diversidad da la cuntrada e per la biodiversidad. 2012 contribuivan questas duas branschas cun 0,7% a la valor agiuntada brutto da l'economia svizra.

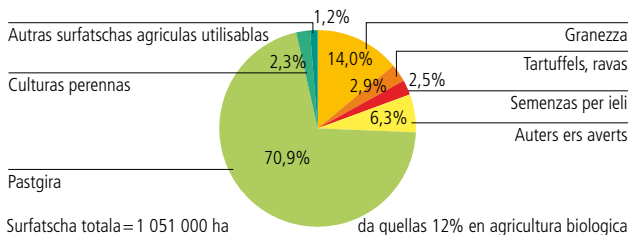
Intgins indicaturs-clav da l'agricultura

Index 1996=100

Cultivaziun da la surfatscha agricula utilisabla il 2012

senza pastgiras d'alpegiar

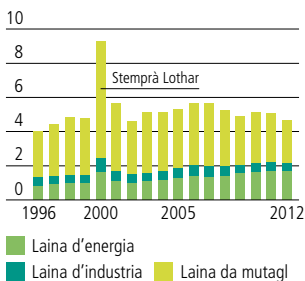
Valur da producziun¹ da l'agricultura il 2013

	en %
Products vegetals	40,1
Granezza	3,5
Plantas da pavel	8,8
Verdura e products d'iert	13,6
Fritga ed ivas	5,4
Vin	4,4
Auters products vegetals	4,4
Animals e products animalics	49,2
Arments	12,6
Portgs	10,1
Latg	20,8
Auters animals e products animalics	5,6
Servetschs agriculs	6,8
Activitads secundaras betg agriculas	3,9

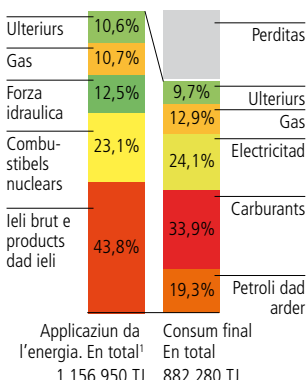
¹ Valur totala = 10,1 milliardas francs

Racolta da laina

en milliuns m³

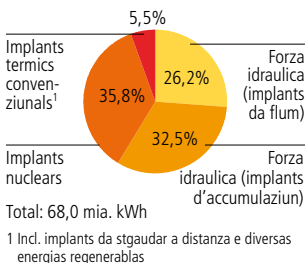
Applicaziun da l'energia e consum final il 2012

Il consum crescha

Il consum d'energia è collià fermamain vi dal svilup economic e demographic. Ils motivs per l'augment dal consum d'energia èn tranter auter il dumber d'abitants creschent, abitaziuns pli grondas, l'augment da produziun e da consumaziun ed ils grevs vehichels a motor – sche quel na vegn betg cumpensà cun optimar l'effizienz d'energia. La pli blera energia consumescha il traffic cun passa in terz dal consum final. Dus terzs dal consum total vegnan cuverts cun combustibels fossils. 20,8% derivan d'energias regenerablas, surtut da la forza idraulica.

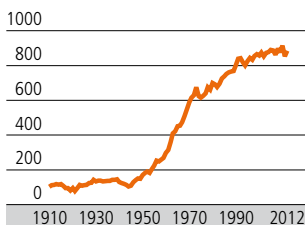
Producziun d'electricitad tenor categoria d'implant electric il 2012

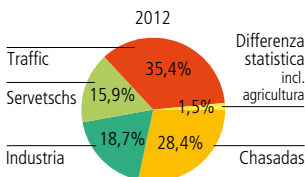
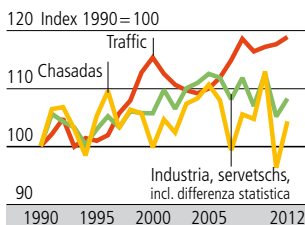
Energias regenerablas il 2012

Quota al consum final	en %
Total	20,80
Forza idraulica	13,00
Energia solar	0,33
Chalira da l'ambient	1,38
Biomassa (lain e biogas)	4,46
Energia eroelectric	0,03
Energia fatga cun parts regenerablas dal rument	1,29
Energia da sereneras	0,21
Carburants biogens	0,10

Consum d'energia final en 1000 TJ

Consum d'energia final tenor gruppas da consumers

► www.statistik.admin.ch → Themen → Energie

► www.bfe.admin.ch (Uffizi federal d'energia) → Themen → Energiestatistiken

Expensas da construcziun		en milliuns francs, tenor ils pretschs dal 2000				
		1980	1990	2000	2010	2012
Total		34 198	47 588	43 708	49 240	51 926
Expensas publicas		11 389	14 507	15 983	15 958	17 012
Construcziun bassa		6 791	7 740	10 060	9 649	10 169
da quai vias		...	...	5 221	4 739	4 662
Construcziun auta		4 599	6 767	5 923	6 309	6 843
Ulteriuras expensas		22 809	33 081	27 725	33 281	34 914
da quai abitar		...	...	17 147	22 995	24 008

Construcziun d'abitaziuns

	1980	1990	2000	2010	2012
Chasas d'abitar novas, cun abitaziuns	20 806	16 162	16 962	14 736	14 375
da quellas chasas d'ina famiglia	16 963	11 200	13 768	9 387	9 029
Abitaziuns novas cun ...	40 876	39 984	32 214	43 632	45 157
1 chombra	2 122	2 010	528	725	911
2 chombras	4 598	5 248	1 779	3 913	5 530
3 chombras	7 094	8 937	4 630	10 608	11 719
4 chombras	11 557	12 487	10 783	15 438	15 038
5 chombras u dapli	15 505	11 302	14 494	12 948	11 959

Dumber d'abitaziuns

	1980	1990	2000	2010	2012
Dumber	2 702 656	3 140 353	3 574 988	4 079 060 ²	4 177 521
da quai vidas en %	0,74	0,55 ¹	1,26 ¹	0,94 ¹	0,96 ¹

1 Il 1. da la zercladur da l'onn sequent

2 Dapi l'onn 2009 vegn inditgà il dumber d'abitaziuns a basa da la statistica dals edifizis e da las abitaziuns (StatEA)

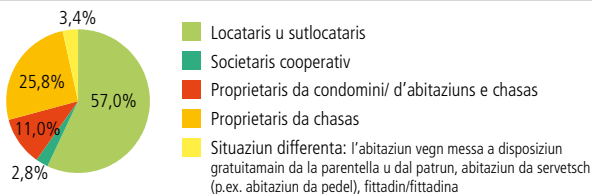
Trend a chasas d'ina famiglia

La quota da las chasas d'ina famiglia al dumber total da bajetgs è creschida tranter il 1970 ed il 2012 da 40% sin 58%. 63% dals bajetgs novs cun abitaziuns èn 2012 chasas d'ina famiglia. Quai malgrà las stentas cuntrarias en la politica da la planisaziun dal territori e malgrà la stgarsezza dal terren da bajegiar.

La quota da la proprietad d'abitar crescha constantamain dapi 1970

La fin dal 2011 vivevan 36,8% da las chasadas en ina abitaziun d'atgna proprietad. Quai correspunda a 1 282 273 chasadas. Dapi 1970 è s'augmentada la quota da proprietad d'abitar cuntinuadamain (1970: 28,5%; 1980: 30,1%; 1990: 31,3%; 2000: 34,6%). Il pli ferm è creschì il dumber d'abitaziuns da proprietad en condomini (+61%). Dal 2000 al 2001 numnadamain da 237 700 a 383 100. Tar la maioritad da las abitaziuns da proprietad tutgan dentant quellas chasadas che possedan la chasa, en la quala lur abitaziun sa chatta (2000: 809 700; 2011: 899 200).

Gener d'abitadi da las abitaziuns abitadas 2011

Las abitaziun, tar las qualas il gener d'abitadi n'è betg enconuscent, na vegnan betg resguardadas en la grafica.

► www.statistik.admin.ch → Themen → Bau- und Wohnungswesen

Indicaturis impurtants dal turissem

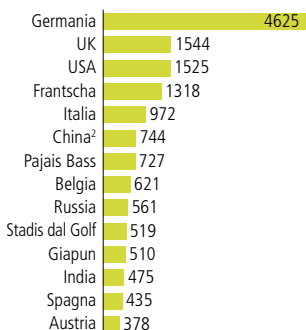
	2010	2011	2012
Purschida (letgs) ¹			
Hotels e manaschis da cura	275 193	273 969	271 168
Dumonda: arrivadas en 1000			
Hotels e manaschis da cura	16 203	16 229	16 298
Campadis	932	907	917
Albierts per la giuventetgna	471	453	459
Dumonda: pernottaziuns en 1000			
Hotels e manaschis da cura	36 208	35 486	34 766
Giasts da l'exteriur en %	56	56	55
Campadis	3 281	3 057	2 964
Giasts da l'exteriur en %	47	44	41
Albierts per la giuventetgna	939	905	917
Giasts da l'exteriur en %	42	42	41
Durada dal signurn notgs			
Hotels e manaschis da cura	2,2	2,2	2,1
Campadis	3,5	3,4	3,2
Albierts per la giuventetgna	2,0	2,0	2,0
Occupaziun brutta dals hotels e manaschis da cura			
en % dals letgs registrads ¹	36,0	35,5	35,0

Bilantscha turistica en milliuns francs

Entradas dals giasts da l'exteriur en Svizra	15 356	15 185	14 983 ^p
Expensas dals turists svizzers a l'exteriur	11 644	12 128	12 942 ^p
Saldo	3 712	3 058	2 042 ^p

¹ Media annuala dal dumber total da letgs registrads en ils manaschis averts e temporarain serrads

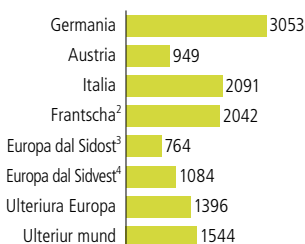
Pernottaziuns dals giasts da l'exteriur en Svizra¹ il 2012

¹ en 1000, senza parahotellaria

² senza Hongkong

Destinaziuns da viadis a l'exteriur dals Svizzers¹ il 2012

¹ Populaziun stabla, viadis a l'exteriur cun pernottaziuns, en 1000; total: 12,9 miu.

² Incl. departaments d'ultramar, Monaco

³ Grezia, Turchia, Croazia, Bosnia Erzegovina, Serbia, Albania, Slovenia, Montenegro, Cosovo, Rumania, Bulgaria, Macedonia

⁴ Spagna, Portugal, Andorra, Gibraltar

Cumportament da viagiari

Dal 2012 han 86,5% da las personas a partir da 6 onns che vivan en Svizra fatg almain in viadi privat cun pernottaziuns. Pli precisamain ha mintga persona fatg en media 2,5 viadis cun pernottaziuns e 9,9 viadis d'in di. Passa la mesadad (55%) dals viadis cun pernottaziuns èn stads viadis lungs (min. 4 pernottaziuns). 12% dals viadis d'in di e 64% dals viadis cun pernottaziuns èn stads viadis a l'exteriur.

► www.statistik.admin.ch → Themen → Tourismus

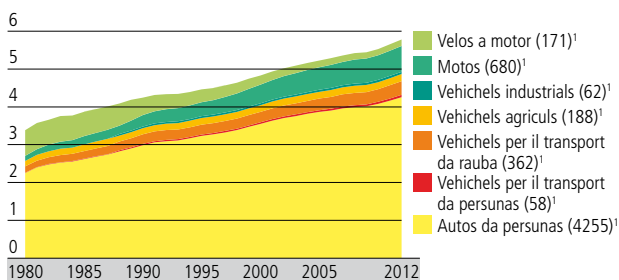
Infrastructura

Stgars in terz da la surfatscha dal terren abità vegn utilisada per il traffic (tenor la statistica d'areal dal 2004/09).

L'onn 2011 importava la lunghezza da las vias naziunalas 1809 km (da quai 1419 km autostradas), da las vias chantunalas 18 013 km e quella da las vias communalas 51 697 km (stadi dal 1984). La lunghezza da la rait da viafier importava il 2010 da 5124 km.

Dumber dals vehichels a motor sin via

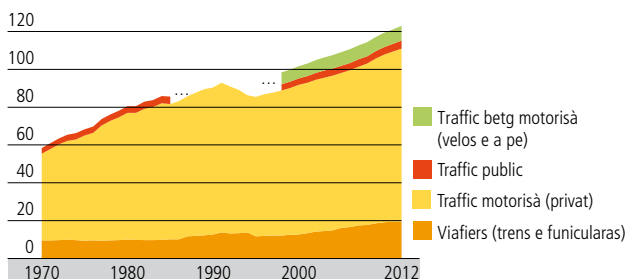
en milliuns

1 En parantesa: il dumber dal 2012, in 1000

Prestaziuns en il traffic da persunas

en milliardas kilometers per persuna ed onn

Mobilitad quotidiana il 2010

Media per persuna e di ¹

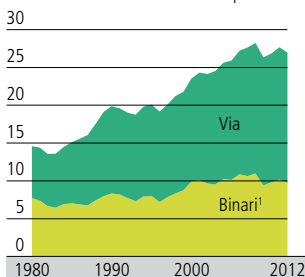
	Distanza per di en km	Temp per viadi en min. ²		Distanza per di en km	Temp per viadi en min. ²
Total	36,7	83,4	Meds da traffic		
Intent dal traffic			A pe	2,0	31,4
Lavur e scolaziun	10,9	20,5	Velo	0,8	3,8
Cumpras	4,7	11,8	Velo a motor	0,0	0,2
Service ed accompagnament	1,8	3,1	Moto	0,5	0,9
Activitad commerciala, viadi da servetsch	2,5	3,9	Auto	23,8	33,2
Temp liber	14,7	40,5	Bus/tram	1,4	4,8
Auters	2,1	3,6	Auto da posta	0,1	0,3
			Tren	7,1	6,4
			Auters	0,9	2,4

1 Mobilitad quotidiana en Svizra da la populaziun che abita dapi 6 onns e dapli permanentamain

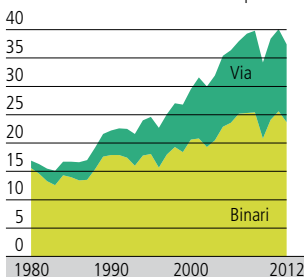
2 Senza temp da spetga e da correspundenza

Traffic da martganzia

Traffic en total, prestaziuns da traffic en milliardas tonnas kilometricas per onn

Traffic che traversa las Alps, volumen da traffic en milliuns tonnas nettas per onn

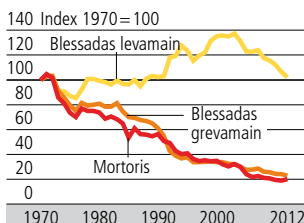

1 Tonnas kilometricas nettas senza il pais dals vehichels per il transport da rauba (incl. chars annexs), containers e recipients mobilis en il traffic cumbinà

Persunas blessadas tenor categorias da traffic il 2012

Traffic sin via	
Mortoris	339
Persunas blessadas grevaimain	4 202
Persunas blessadas levamain	18 016
Traffic da viafier	
Mortoris	28
Traffic aviatic (mo civil)	
Mortoris en Svizra	16

Persunas disgraziadas en il traffic sin via

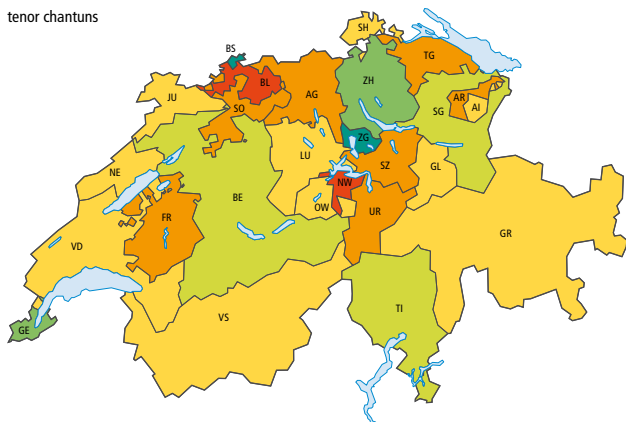

Traffic da pendularis

Var 9 da 10 persunas cun ina activitad da gudogn pendulavan dal 2011 a lavur. Uschenumnads pendularis èn persunas che bandunan la chasa per ir al lieu da lavur. Da questas persunas lavuravan 69% ordaifer lur vischnanca e 19% perfin ordaifer lur chantun da domicil. Il pli tipic «chantun da lavurar» è il chantun Basilea-Citad: 2011 han ins registrà cun +52% il saldo da pendularis relativ il pli aut.

Saldo relativ dals pendularis dals chantuns il 2011

tenor chantuns

Pendularis ch'entran main quels che sortan en % dal dumber total dals pendularis ch'abitan en il chantun

■ ≤ -20
 ■ -20 - -10,1
 ■ -10 - -0,1
 ■ 0 - 9,9
 ■ 10 - 19,9
 ■ ≥ 20

► www.statistik.admin.ch → Themen → Mobilität und Verkehr

	Onn	Svizra	Germania	Grezia	Spagna	Frantscha	Italia	Pajais Bass	Austria	Svezia	Reginavel Uni	UE-27
Abitants en 1000	2013 ⁴	8 039	82 021	11 063	46 704	65 633	59 685	16 780	8 452	9 556	63 896	502 965
Abitants per km ²	2011 ⁴	198	229	86	92	103	202	495	102	23	...	117
Quota da las personas sut 20 onns en %	2013 ⁴	20,4	18,1	19,6	19,8	24,7	18,7	23,1	20,1	22,8	23,7	21,0
Quota da las personas sur 64 onns en %	2013 ⁴	17,4	20,7	20,1	17,7	17,5	21,2	16,8	18,1	19,1	17,2	18,2
Quota dals esters en % da la populaziun	2012 ⁴	22,8	9,1	8,8	11,2	5,9	8,1	4,2	11,3	6,8	7,6	4,1
Naschientschas vivas per 1000 abitants	2012	10,3	8,2	9,0	9,7	...	...	10,5	9,4	11,9	...	...
Naschientschas ordaifer la lètg en %	2012	20,2	34,5	7,6	35,5	...	...	46,6	41,5	54,5	...	...
Aspectativa da vita ¹ dunnas en onns	2011	85,0	83,2	83,6	85,6	85,7	85,3	83,1	83,8	83,8	83,0	...
Aspectativa da vita ¹ umens en onns	2011	80,5	78,4	78,0	79,5	78,7	80,1	79,4	78,3	79,9	79,0	...
Surfatscha totala, en km ²	2009 ⁵	41 285	357 113	120 168	493 501	548 763	301 392	37 357	83 920	449 159	244 436	...
Surfatscha dal terren agricul en % da la surfatscha totala	2009 ⁵	36,9	51,7	35,4	52,9	54,2	51,4	55,0	38,2	8,1	65,1	...
Surfatscha da gaud en % da la surfatscha totala	2009 ⁵	30,8	33,9	33,4	31,9	31,7	33,2	11,9	47,0	66,0	14,8	...
Emissiuns da gas cun effect da serra en equivalents da CO ₂ (t per abitant)	2011 ⁵	6,9	11,7	10,5	7,8	7,7	8,4	12,2	10,1	6,7	9,2	9,4
Quota personas activas	2012	79,4	72,8	51,3	55,4	63,9	56,8	75,1	72,5	73,8	70,1	64,2
Quota dunnas activas	2012	73,6	68,0	41,9	50,6	60,0	47,1	70,4	67,3	71,8	65,1	58,6
Quota umens activs	2012	85,2	77,6	60,6	60,2	68,0	66,5	79,7	77,8	75,6	75,2	69,8
Quota personas senza gudogn (15–74) ILO	2012	4,2	5,5	24,3	25,0	10,2	10,7	5,3	4,3	8,0	7,9	10,5
Dunnas	2012	4,5	5,2	28,1	25,4	10,4	11,9	5,2	4,3	7,7	7,4	10,5
Umens	2012	3,9	5,7	21,4	24,7	10,1	9,9	5,3	4,4	8,2	8,3	10,4
Personas da 15–24 onns	2012	8,4	8,1	55,3	53,2	24,7	35,3	9,5	8,7	23,7	21,0	22,9
Quota personas senza gudogn per ina lunga durada (15–74) ILO	2012	31,8	45,5	59,3	44,5	40,3	53,0	34,0	24,8	18,9	34,8	44,4
Product naziunal brut (PNB) per abitant, en PCC ²	2012	40 800	31 300	19 200	24 400	27 500	25 200	32 800	33 300	32 700	28 300	25 600
Index pretsch da consum armonisà (IPCA)	2012	–0,7	2,1	1,0	2,4	2,2	3,3	2,8	2,6	0,9	2,8	2,6
Consum d'energia brut, tonnas equivalents dad ieli brut per abitant	2011 ⁵	3,4	3,9	2,5	2,7	4,0	2,9	4,9	4,0	5,2	3,1	3,4
Quota da las energias regenerablas al consum d'energia brut en %	2011 ⁵	17,1	12,3	11,6	15,1	11,5	11,5	4,3	30,9	46,8	3,8	13,0
Letgs en hotels e manaschis da cura per 1000 abitants	2011	34,1	22,4	69,3	39,7	19,1	37,9	13,5	70,7	24,1	24,7	25,8
Autos da personas per 1000 abitants	2011 ⁵	523	517	...	482	...	610	470	535	464	...	...
Accidents da traffic sin via: disgraziads per 1 miu. abitants	2008 ⁵	46	54	139	68	67	79	41	81	43	43	78
Lunhezza da la rait da vias	2009 ⁵	71 454	...	...	165 417	1 041 173	249 044	...	110 206	146 875	419 675	...
Expensas per la segirtad sociala en % dal PNB	2011	24,2	28,3	28,9	25,6	31,9	28,4	30,5	28,7	29,0	26,3	27,8
Medis pratigants per 100 000 abitants	2010 ⁵	61	157	30	75	159	...	...	158	...	80	...
Custs dal sectur da sanadad en % dal PNB	2011	6,8	9,4	7,5	7,0	9,1	7,1	10,9	7,2	7,5	8,3	8,2
Mortalitad da pops ³	2011	3,8	3,6	3,4	3,1	3,5	3,2	3,6	3,6	2,1	4,2	3,9
Giuvenils (18–24) senza scolaziun postobligatoria en %	2012	30,7	37,5	20,1	42,1	20,8	34,0	30,3	25,6	27,8	18,6	29,1
Persunas (25–64) cun la pli auta scolaziun terminada sin stgalim terziar en %	2012	36,6	28,1	26,1	32,3	30,8	15,7	32,9	20,0	35,7	38,6	27,7
Expensas per la scolaziun en % dal PNB	2011	5,6	5,1	...	5,0	5,9	4,7	5,9	6,0	7,3	5,7	5,4
Ristga da povradad en %	2012	8,5	7,7	15,1	12,3	8,0	11,1	4,6	8,2	6,7	8,8	9,1
Entrada media equivalenta netta en PCC ²	2012	24 564	18 992	9 894	12 319	18 698	15 350	19 007	20 499	19 453	17 636	...
Quota custs d'abitat concernent las entradas da las chasadas en %	2012	24,8	27,9	37,0	21,6	17,9	16,6	29,2	18,9	23,0	19,8	22,3

1 Tar la naschientscha
2 Paritad da la capacidà da compra

3 Uffants morts en l'emprim onn
da vita per 1000 naschientschas vivas

4 Il 1. schan.
5 Ils 31 dec.

► www.statistik.admin.ch → International

Summas da bilantscha e gudogns da las bancas il 2012

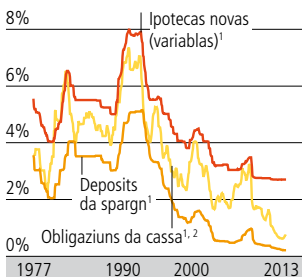
Gruppas da bancas	Dumber d'instituts		Summa da bilantscha		Gudogn ann.		Sperdita ann.	
	1990	2012	en miu. fr.	midada ¹	en miu. fr.		en miu. fr.	
Total	625	297	2 778 279	-0,5	7 089		6 903	
Bancas chantunalas	29	24	482 278	7,3	2 369		–	
Bancas grondas	4	2	1 364 750	-7,0	183		–	
Bancas reginalas e cassas da spargn	204	66	104 307	3,2	397		–	
Bancas Raiffeisen	2	1	164 670	5,6	605		–	
Ulteriuras bancas	218	163	506 384	-0,4	3 071		168	
Filialas da bancas estras	16	28	94 121	65,7	239		79	
Banchiers privats	22	13	61 768	13,5	225		11	

1 Midada visavi l'onn precedent en %

Structura da bilantscha da las bancas il 2012

Activas	en %
Total	100
da quai exterior	46,3
Meds liquids	12,3
Pretensiuns da palpiris monetars	2,0
Pretensiuns visavi bancas	17,9
Pretensiuns visavi clients	20,1
Pretensiuns ipotecaras	30,5
Effectivs da commerzis en vaglias	6,0
Investiziuns finanzialas	4,7
Participaziuns	2,2
Investiziuns realas	0,8
Ulteriuras	3,4
Passivas	
Total	100
da quai exterior	50,9
Duairs da palpiris monetars	2,2
Duairs visavi bancas	16,9
Duairs visavi la clientella	69,5
en furma da respargn e d'investiziun	19,0
Ulteriurs duairs a vista	26,1
Ulteriurs duairs a temp	10,4
Obligaziuns da cassa	1,1
Emprests ed emprests ipotecars	12,9
Agens meds	5,5
Ulteriurs	6,0

Tschains

1 Fin il 2007: valor media da tut las bancas chantunalas, a partir dal 2008: valor media da 60 instituts (incl. tut las bancas chantunalas)

2 Fin il 2007: per ina durada da 3–8 onns, a partir dal 2008: per ina durada da 5 onns

Curs da devisas en Svizra¹

	2008	2010	2012
\$ 1	1,083	1,042	0,938
¥ 100	1,052	1,188	1,176
€ 1	1,587	1,381	1,205
£ 1	1,997	1,609	1,486

1 Curs d'acquist da las bancas, media annuala

Assicuranzas privatas il 2011

en milliuns francs

Rom d'assicuranza	Entradas ¹	Expensas ¹
Total	103 408	80 395
Assicuranza da vita	32 686	29 241
Accidents e donns	45 370	28 901
Reassicuranza	25 352	22 253

1 En Svizra ed a l'exterior

► www.statistik.admin.ch → Themen → Banken, Versicherungen

► www.snb.ch (Banca nazionale svizzera)

► www.finma.ch (Autorità federale per la sorveglianza delle attività finanziarie)
→ Privatversicherungen

Ils trais nivels dal sistem da la segirtad sociala

En Svizra sa cumpona il sistem da la segirtad sociala da trais nivels:

- L'emprim nivel cumpiglia ultra da la segirada individuala da l'existenza il providiment da basa. Quel è avert per tuts e cumpiglia il sistem da furmazion, il sistem giuridic e la segirtad publica.
- Il segund nivel cumpiglia tut las assicuranzas socialas e duai prevegnir a ristgs sco vegliadetgna, malsogna, invaliditad, dischoccupaziun e maternitad.
- Il terz nivel cumpiglia finalmain tut las prestaziuns socialas tenor basegn. Quests èn l'ultim element en il sistem da la segirtad sociala. Ellas vegnan en funcziun mo cur che las prestaziuns d'autras assicuranzas socialas n'èn betg disponiblas u gia sfruttadas. Ultra da quai pretendan ellas ch'ils retschaviders sajan en ina situaziun da basegn: Questas prestaziuns vegnan mo concedidas a persunas en cundiziuns economicas stgarsas.

Avant ch'i vegn fatg diever da l'agid social, datti sin il terz nivel anc ina retscha da prestaziuns tenor basegn che duain evitar la dependenza da l'agid social. Ins distingua tranter prestaziuns che garanteschian il providiment da basa (p.ex. stipendis u assistenza giudiziala gratuita) e prestaziuns che cumpletteschan assicuranzas socialas insuffizientas u exaustas resp. la segirada privata insuffizienta.

Expensas totalas per la segirtad sociala

Per l'onn 2011 han las expensas totalas da la segirtad sociala muntà a 156 milliardas francs. Da questa summa èn vegnidas pajadas 142 milliardas francs per las prestaziuns socialas sco talas. Var quatter tschintgavels da quellas van sin il conto da las assicuranzas socialas (pia il segund nivel dal sistem da la segirtad sociala).

Segirtad sociala: expensas ed entradas

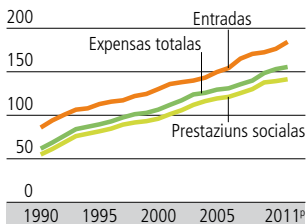
en milliardas francs, senza dumbraziuns dublas

	1990	1995	2000	2010	2011 ^p
Expensas totalas	61,8	89,7	106,5	153,3	155,5
da quai prestaziuns socialas	55,0	81,7	96,3	139,4	141,7
Entradas	86,2	113,0	130,2	176,6	184,5
Quota da las expensas socialas ¹	18,2	23,4	24,6	26,7	26,5

¹ Expensas totalas en relaziun cun il PNB

Segirtad sociala: expensas ed entradas

en milliardas francs

Prestaziuns socialas tenor funcziuns il 2011^p

	en %
Vegliadetgna	44,7
Malsogna, tgira da la sanadad	28,1
Invaliditad	10,9
Survivenza	4,5
Famiglia, uffants	5,3
Dischoccupaziun	3,1
Isolaziun sociala	2,9
Alloschi	0,5

Expensas per tge?

La distribuziun da las prestaziuns socialas sin ils singuls ristgs e basegns (funcziuns da las prestaziuns socialas) è marcantamain ineguala: passa quatter tschintgavels da las prestaziuns socialas vegnan impundids per ils facturs da ristga vegliadetgna, malsogna ed invaliditad.

Assicuranzas socialas: beneficiaris il 2012

en 1000

AVS: rentas da vegliadetgna	2 088,4	PP ² : rentas d'invaliditad	132,1
AVS: rentas supplementaras	61,3	PP ² : ulteriuras rentas	69,0
AVS: rentas da survivents	165,7	AI: rentas d'invaliditad	271,0
PS a l'AV ¹	181,5	AI: rentas supplementaras	87,8
PS a l'AS ¹	3,5	PS a l'AI	110,2
PP ² : rentas da vegliadetgna	621,8	AA ³ : rentas da survivents	21,5
PP ² : rentas per vaivas e vaivs	180,0	AA ³ : rentas d'invaliditad	84,4
		ADI ⁴	279,0

1 Prestaziuns supplementaras a l'assicuranza per la vegliadetgna/assicuranza da survivents

2 Prevenziun professiunala (cifras dal 2011)

3 Assicuranza d'accidents

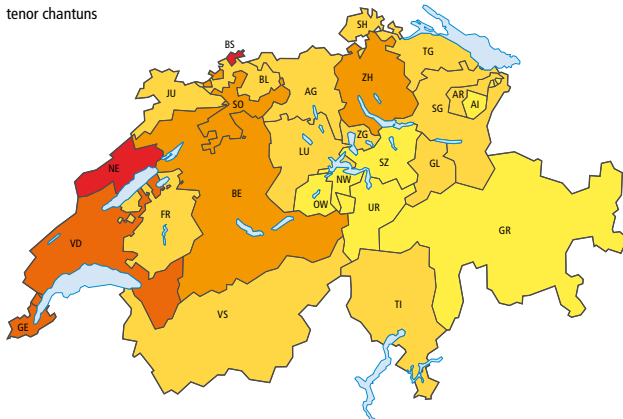
4 Assicuranza da dischoccupads

Assicuranza da malsauns

Las premias chantunalas en media per onn ed assicurà da l'assicuranza da malsauns obligatorica èn s'augmentadas da 1917 a 3005 francs tranter ils onns 2001 e 2011. L'onn 2011 han persunas creschidas pajà 3563 francs premia annuala media, giuvens creschids 2952 francs ed uffants 918 francs. Ins po però constatar grondas differenzas tranter ils chantuns. Il 2011 han ils assicurads pajà en il chantun Basilea-Citad en media ina premia da 4213 francs, en il chantun Appenzell Dadens da 2101 francs.

Quota d'agid social il 2012

tenor chantuns

Quota dals beneficiaris d'agid social da la populaziun residenta, en %

< 1,5
  1,5 – 2,9
  3,0 – 4,4
  4,5 – 5,9
  ≥ 6,0
 CH: 3,1

Expensas creschentas

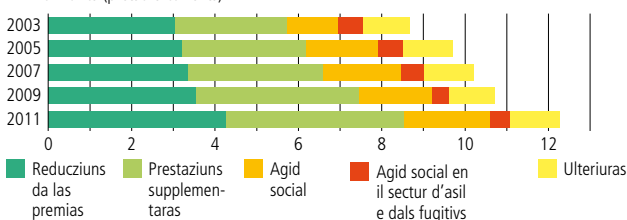
Dal 2011 è vegnidas pajadas en Svizra netto 12,3 mia. fr. per prestaziuns socialas dependentas dal basegn, var 682 miu. fr. dapli che l'onn avant (+5,9%). Mintgamai in terz da questas expensas pertutga las prestaziuns supplementaras a la AVS/AI (4,3 mia. fr.) e la reducziun da las premias da las cassas da malsauns (4,3 mia. fr.). Al terz rang suonda l'agid social en il senn pli stretg cun expensas netto da 2,1 mia. fr. Quai signifitga che las expensas per l'agid social èn muntadas en congual cun l'onn avant nominalmain per 6,2%.

Las expensas per persuna che retschaiva agid social muntan da 8430 fr. l'onn 2010 per 3,9% ad 8762 fr. l'onn 2011.

Questas expensas per prestaziuns socialas dependentas dal basegn vegnan purtadas per gronda part dals chantuns. Els han surpiglià l'onn 2011 45,1% da las expensas netto, 31,6% ha surpiglià la Confederaziun (surtut per reducziuns da premias, prestaziuns supplementaras ed agid social en la domena d'asil e da fugitivs), e 23,0% han pajà las vischnancas.

Expensas nettas per prestaziuns socialas tenor il basegn

En mia. francs (pretschs currents)

Agid social

250 333 personas, 3,1% da la populaziun totala, han survegni agid social il 2012. I dat differenzas considerablas d'ina regiun a l'autra: las quotas las pli autas chatt'ins en citads pli grondas cun in ferm caracter da center. En questas citads viva in dumber surproporziunal da gruppas da personas che basegnan in agid social pli grond. Da quellas gruppas fan part p.ex. personas che educheschan sulettas lur uffants, estras ed esters sco era persunas dischoccupadas. La ristga da stuair dumandar per agid social sa differenziescha fitg tenor la vegliadetgna, la structura da famiglia e la naziunalitad da las personas.

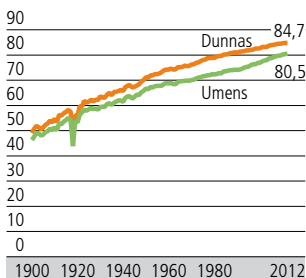
La quota d'agid social la pli auta pertutga uffants e giuvenils sut 18 onns. En general diminuescha la quota cun la vegliadetgna progredinta. La pli bassa è ella tar personas cun passa 65 onns (quota d'agid social da 0,2%) che vegnan sustegnidas dad ina assicuranza sociala sco l'AVS e/ubain che retschaivan prestaziuns supplementaras.

Quota d'agid social il 2012 en %

Total	3,1
Classas da vegliadetgna	
0–17 onns	5,1
18–25 onns	3,9
26–35 onns	3,8
36–45 onns	3,5
46–55 onns	3,2
56–64 onns	2,4
65–79 onns	0,2
80 onns e dapli	0,3
Personas da naziunalitad svizra	
Umens	2,3
Dunnas	2,1
Personas da naziunalitad estra	
Umens	6,0
Dunnas	6,6

► www.statistik.admin.ch → Themen → Soziale Sicherheit

Aspetativa da vita

70avel onn da vita) – cunzunt pervia da malsognas dal cor ischemas, accidents ed intervenziuns violentas, sco era pervia da cancer dal lom.

Stadi da sanadad 2012

84% dals umens e 81% da las dunnas inditgeschan dal 2012 d'avair ina buna u fitg buna sanadad e be 4% dals umens u da las dunnas sa sentan malsauns u fitg malsauns. Ma betg darar paran problems corporals u psichics temporars d'avair ina influenza negativa sin la lavur e la vita da mintgadi. L'onn 2012 n'avain nus betg pudì ir a lavur durant 13 dis en media u n'eran betg buns da far il perchasa.

Malsognas infectusas¹ il 2012

Infecziuns gastrointestinalas acutas	9 842
Meningitis	46
Epatitis B	72
Tuberculosa	486
AIDS	58

¹ Cas novs da malsogna

Accidents il 2012

	Umens	Dunnas
Accidents da lavur	206 262	63 346
Accidents ordaifer il temp da lavur	309 814	197 190

Impedids¹ il 2012

Grad d'invaliditad	Umens	Dunnas
40 – 49%	5 927	6 852
50 – 59%	18 177	18 440
60 – 69%	8 478	7 366
70 – 100%	92 959	76 628

¹ Retschaviders da rentas da l'Assicuranza d'invaliditad

Raschuns da mort il 2011

	Mortoris		Quota da mortalitad ¹	
	Umens	Dunnas	Umens	Dunnas
Tut las raschuns da mort	30 094	31 997	565,0	370,0
da quai:				
Malsognas infectusas	376	399	7,2	4,8
Malsognas da cancer en total	9 202	7 258	176,0	109,0
Sistem da la circulaziun dal sang	9 468	11 494	170,0	110,0
Malsognas dal cor ischemas	4 142	3 561	75,2	34,2
Malsognas cerebrovascularas	1 418	2 216	24,9	22,1
Organs da respiraziun en total	1 969	1 764	34,8	18,9
Accidents ed intervenziuns violentas	2 141	1 499	45,3	20,6
Accidents en total	1 289	1 148	26,2	13,4
Suicidis	757	277	17,0	5,8

¹ Quota per 100 000 abitants (standardisada tenor vegliadetgna)

Mortalitad da pops

	1970	1980	1990	2000	2010	2012
per 1000 naschientschas vivas	15,1	9,1	6,8	4,9	3,8	3,6

Consum dad alcohol, tubac e drogas illegalas il 2012

Drogas illegalas vegnan consumadas surtut da giuvenils e da giuvens creschids. Dal 2012 han consumà ca. 11% da las personas tranter 15 e 39 onns cannabis. Ord vista da la sanadad publica è però il consum d'alcohol e da tubac bler pli gravant. En tut fimavan dal 2012 ca. 28% da la populaziun; 24% da las dunnas e 32% dals umens. Questas cifras èn sa sbassadas levamain dapi il 1992. Ellas èn dentant restadas constantas dapi la davosa enquesta da sanadad dal 2007. La quota da las personas che consumeschan mintga di alcohol è sa sminuida a 13% (1992: 20%). 17% dals umens e 9% da las dunnas consumeschan mintga di alcohol.

Prestaziuns il 2012

en %¹

	Umens	Dunnas
Consultaziuns dal medi	70,9	85,7
Dis d'ospitalisaziun	10,2	13,1
Spitex	1,3	4,2

¹ Populaziun a partir da 15 onns

Medis e dentists

per 100 000 abitants

	1990	2012
Medis cun ina pratica ¹	153	210
Dentists	48	52

¹ A partir dal 2008, medis cun activadad principala en il sector ambulant

Rata d'ospitalisaziun en ils ospitals acuts il 2012

en %¹

	Total	Umens	Dunnas
15–59 onns	10,5	8,7	12,4
60–79 onns	25,3	27,8	23,1
80+ onns	46,7	52,4	43,6

¹ da la gruppa sociala pertutgada

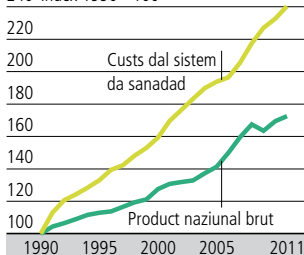
Instituziuns medicinal-socialas

en 1000

	2007	2012
Dumber da clients: en total	183,5	195,9
da quai:		
Clients ≥ 80 onns	101,8	109,5
Umens	25,9	28,3
Dunnas	75,8	81,2

Custs da sanadad

240 Index 1990=100

Il 2011 èn vegnids impundids 11,0% dal product naziunal brut per la sanadad publica; il 1990 mo 7,9%. In motiv principal per quest augment è il svilup da la purschida: p.ex. dapli prestaziuns, spezialisaziun e tecnisaziun, dapli confort. Main impurtant è percenter il fatg che la gliעד vegn pli veglia.

en milliuns francs

	2001	2011
Total	45 573	64 574
Tractament staziunar	21 248	29 138
Tractament ambulant	13 691	21 455
da quai:		
Medis	6 476	9 277
Dentists	2 930	3 827
Spitex	936	1 734
Autras prestaziuns ¹	1 471	2 167
Bains da sanadad ²	5 830	7 334
da quai:		
Apotecas	3 399	4 204
Medis	1 496	1 849
Prevenziun	1 063	1 443
Administraziun	2 270	3 037

¹ Sco analisas da labor, radiologia, transports

² Medicaments ed apparats terapeutics

Svilup ad in spazi da furmaziun svizzer

Il sistem da furmaziun da la Svizra è ordvart federalistic. La varietad dals differents systems da furmaziun sa mussa surtut en la scola obligatoria: tut tenor chantun datti per exempel sin il stgalim secundar I dus, trais u quatter differents tips da scola che vegnan distinguids tenor pretensiuns da prestaziun.

Il sector da furmaziun svizzer sa mida. Cun il concordat da Harmos (convegna interchantunala davart l'armonisaziun da la scola obligatoria) è la perioda obligatoria dad ir a scola sa prolungada da nov ad indesch onns. Er sur ils cunfins da la scola obligatoria èn vegnidas implementadas refurmas da las structures naziunals (introducziun da la maturitad professiunala e da las scolas autas e realisaziun da la refurma da Bologna). Questas refurmas èn er la conseguenza d'ina dumonda creschenta da furmaziun.

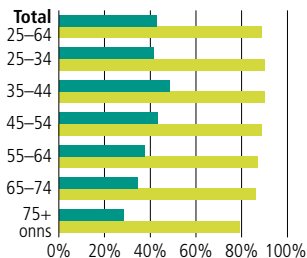
Scolars e students

Stgalim da scola	Dumber en 1000			Quota da dunnas, en %		
	1990/91	2000/01	2011/12	1990/91	2000/01	2011/12
Total	1 291,8	1 441,9	1 540,9	46	48	48
Scolina	139,8	156,4	149,7	49	49	49
Scola obligatoria	711,9	807,3	900,4	49	49	49
Stgalim primar	404,2	473,7	431,1	49	49	49
Stgalim secundar I	271,6	285,0	283,5	49	50	49
Plan d'instrucziun spezial	36,2	48,6	36,2	38	38	36
Stgalim secundar II	295,8	307,1	356,7	45	48	48
Stgalim terziar	137,5	162,9	270,6	35	42	49
Scolas autas universitaras	85,9	96,7	134,8	39	46	50
Scolas autas professiunalas	...	25,1	79,0	...	26	51
Furmaziun professiunala superiura	36,2	41,1	56,7	33	43	45
Stgalim nundeterminà	6,7	8,2	13,2	51	50	48

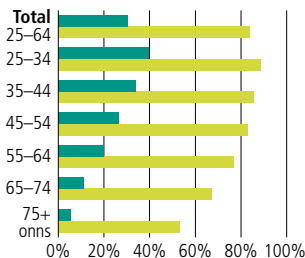
Stadi da furmaziun il 2012

Quota en pertschient da la populaziun

Umens

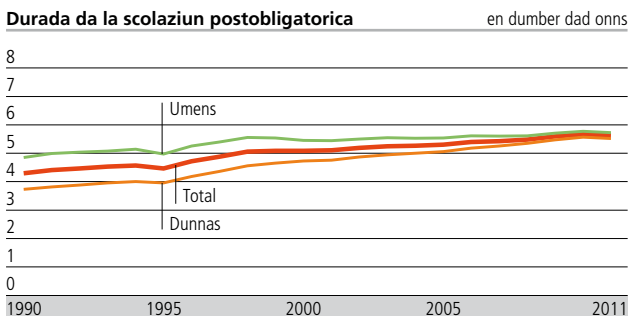

Dunnas

■ Stgalim terziar

■ Stgalim secundar II u pli aut

La participaziun a la furmaziun s'augmenta

La participaziun a la furmaziun sin il stgalim secundar II e surtut sin il stgalim terziar è s'augmentada considerablamain ils davos trenta onns. Quai pertutga en spezial era scolaziuns che pussibiliteschan l'access a l'universitad. Uschia è la quota da maturitad (maturitad professiunala e maturitad gimnasiala) creschida da 25,7% l'onn 2000 sin 33,4% l'onn 2012. Era las scolas autas han surdà tranter il 2000 ed il 2012 pli che trais giadas uschè blers diploms. Quai ha da far betg il davos cun la fundaziun da las scolas autas spezialisadas e las scolas autas di pedagogia.

Quest svilup empermetta per ils proxims onns in nivel da furmaziun en Svizra per bler pli aut. La part da las persunas da 25 fin 64 onns cun ina finiziun da scola terziara dastgass s'augmentar da 37% l'onn 2012 fin 45% l'onn 2022.

Differenzas tranter las schlattainas

Da l'expansiun da furmaziun dals ultims decennis han profità surtut las dunnas. Oz cumenzan praticamain tuttina bleras dunnas sco umens ina scolaziun postobligatoria e la termineschan era. Entant che omadus seks èn represchentads medemamain en las scolaziuns da las scolas autas ed universitads, datti anc adina dapli umens che absolvan ina furmaziun professiunala superiura. Ils umens studegian en media pli ditg che las dunnas. Cuntrari han mattas dapli success en la scola obligatoria ch'ils mats: ellas appartegnan pli darar a classas spezialas e sin il stgalim secundar I frequentan ellas pli savens tips da scola pretensius.

Differenzas ordvart cleras datti anc adina quai che pertutga la tschernia da la direcziun da studi e quai tant en la furmaziun professiunala sco er a las scolas autas. Las bransch vegnan dominadas u da dunnas u dad umens. Quai pon ins attribuir betg il davos a models da pli baud da reparter las rollas da las schlattainas. En la furmaziun professiunala predomineschan ils umens en l'industria ed en il mastergn, las dunnas en la vendita ed en la tgira da la sanadad e dal corp. A las scolas autas prefereschon ils umens plitost ils secturs tecnica, ciencias natiralas ed economia, las dunnas s'interessan plitost per las ciencias umanas, il champ social e l'art applitgà.

Scolaziuns terminadas il 2012

	Total	Dunnas en %
Stgalim da scola		
Stgalim secundar II		
Attestats da la mat, gimnas,	18 085	56,9
Attestats da la mat, prof,	13 536	47,7
Diploms da la scolaz, prof, ¹	64 925	46,0
Diploms da la scola media commerziala	3 218	49,4
Stgalim terziar		
Scolaziun professiunala superiura		
Dipl, da scolaz prof, sup,	6 780	46,8
Diploms federals	2 815	22,9
Certificats prof, federals	13 582	39,5
Scolas autas spezializadas		
Diploms	891	53,1
Diploms da bachelor	13 452	54,3
Diploms da master	3 307	55,9
Scolas autas universitaras		
Licenziats/diploms	1 007	65,0
Diploms da bachelor	13 309	52,0
Diploms da master	10 857	51,0
Doctorats	3 640	43,2

1 Incl, Attests federals professiunals

Persunas d'instrucziun il 2011/12
Persunal da scolaz autas il 2012

	Equivalent en temp cumplain	Dunnas en %
Scolina	8 458	96,6
Scola obligatorica ¹	59 022	72,4
Stgalim primar	28 145	81,5
Stgalim secundar I	22 418	53,5
Stgalim secundar II ²	16 849	41,1
Scolas autas universitaras	39 228	42,8
Professurs/professuressas	3 455	18,0
Uteriurs docents	3 380	26,8
Assistents ³	19 674	41,9
Scolas autas professiunalas	15 117	44,1
Professurs/professuressas	4 206	32,4
Uteriurs docents	2 950	41,9
Assistents ³	3 427	43,1

1 Senza scolaz cun in plan d'instrucziun spezial,
dumbraziun dubla pussibel

2 Scolaz d'instrucziun generala e professiunala

3 Incl. collavurants scientifics

**Expensas publicas per la furma-
ziun il 2011**

en milliardas francs

Total	30,9
da quai salaris per las persunas d'instrucziun	16,0
Scolina	1,0
Scola obligatorica	13,3
Scolas spezialas	1,9
Tgira dal di	0,3
Scolaziun prof. da basa	3,5
Scolas d'instrucziun generala	2,3
Furmaziun professiunala superiura	0,3
Scolas autas univers. e professiunalas	7,8
Incumbensas betg divisiblas	0,5

Perfecziunament

Ins po distinguer tranter duas furmas da perfecziunament: la furmaziun nunformala (frequentar curs, seminaris, instrucziun privata, dietas u conferenzas) e l'emprender informal (emprender cun agid da litteratura spezializada, d'ina CD-ROM u da confamigliars, etc.). La maiortad da las abitantas e dals abitants en Svizra (bunamain 80% da la populaziun permanenta tranter 25 e 64 onns) ha participà il 2011 ad almain in'activitad da perfecziunament. L'integraziun en il martgà da lavur ed il nivel da furmaziun statan en in connex positiv cun la participaziun ad occurrenzas da perfecziunament.

**In pajais activ en la
perscrutaziun**

L'activitad da perscrutaziun e da svilup (p+s) en in'economia publica è in factur ordvart impurtant. Cun ina quota da p+s da 2,87% dal product naziunal brut (2008) è la Svizra in dals stadis ils pli activs en la perscrutaziun.

Il 2008 èn vegnids impundids en Svizra per p+s 16,3 milliardas francs. Da quels èn 73% d'attribuir a l'economia privata e 24% a las scolaz autas; ils ulteriurs 3% sa repartan sin la Confederaziun e diversas organisaziuns privatas senza intent da gudogn.

Las firmas svizras a l'exteriur èn tradiziunalmain fitg activas en il sector da p+s. Las expensas da l'economia privata en questa domena dal 2012 muntan a var 15 milliardas francs a l'exteriur, in import levamain pli aut che las 13 milliardas francs sbursads en Svizra.

► www.statistik.admin.ch
→ Themen → Bildung und
Wissenschaft

Las midadas en la pressa svizra

Dapi la midada dal millenni è il martgà da gasettas quotidianas en Svizra sa midà a moda fundamentala. En la Svizra tudestga è la gasetta gratuita «20 Minuten» daventada la pli gronda gasetta quotidiana cun stgars 1,4 miu. lecturas e lecturs per ediziun. Er en la Svizra franzosa è «20 Minutes» cun 507 000 lecturas e lecturs il titel che vegn legì il pli savens. En la Svizra taliana stat cun il «Corriere del Ticino» anc ina gasetta cunter pajament a la testa da las gasettas quotidianas (122 000 lecturs). La gasetta gratuita «20 Minuti» lantschada il settember 2011 ha però passa 70 000 lecturas e lecturs¹.

¹ Datas: WEMF MACH Basic (2012/II; populaziun a partir da 14 onns, lecturs per ediziun).

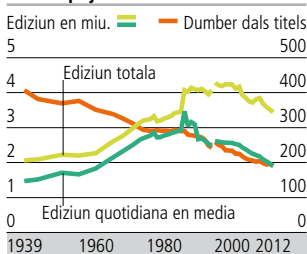
Internet e telefonia mobila

Il progress da la telefonia mobila ha precedì il grond svilup da l'internet a la fin dal 20avel tschientaner, avant lur convergenza vers l'internet mobil. Il dumber d'abunaments da telefonia mobila è creschida da 0,1 milliuns l'onn 1990 a 10,4 milliuns la fin da l'onn 2012 – quai vul dir 130 abbonaments per mintga 100 abitants. Il dumber da personas che dovran regularmain l'internet (pliras giadas l'emna) da 14 onns e pli è creschì da 0,7 milliuns l'onn 1998 a 5 milliuns a l'entschatta da l'onn 2013. La convergenza sa manifestescha en il dumber da personas abonadas a la telefonia mobila che accedan a l'internet d'auta frequenza (3G+). Quel importa l'onn 2012 4,4 milliuns personas.

Las diesch bibliotecas las pli grondas

Il dumber da documents accesibels en bibliotecas è enorm: l'onn 2012 possedan las diesch bibliotecas cun l'offerta la pli gronda collecziuns che cumpiglian totalmain passa 55 milliuns documents. Questas collecziuns èn creschidas per 67% durant las diesch ultim onns.

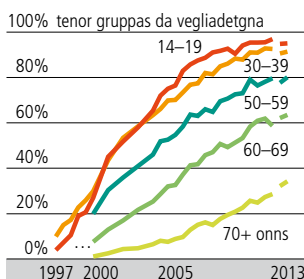
Svilup dal gasettas cunter pajament

Funtauna: Associaziun da la Pressa Svizra / WEMF
Statistica da las ediziuns (resguardads en titels d'interess general che cumparan almain ina giada l'emna)

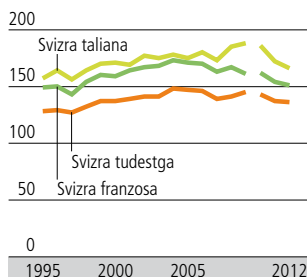
Internet

Utilisaders regulars¹

¹ Utilisaziun da l'internet pliras giadas per emna
Funtaunas: Net-Matrix-Base, UST

Utilisaziun da la televisiun en minutas per di ed abitant

Funtauna: Mediapulse SA Telecontrol
(basa: populaziun a partir da 3 onns, valur media per di (gli-du))

Utilisaziun dal radio

en minutas per di ed abitant

	2010	2011	2012
Svizra tudestga	117	113	110
Svizra franzosa	103	98	93
Svizra taliana	106	106	105

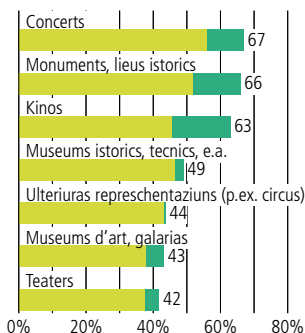
Funtauna: Mediapulse SA Radiocontrol (basa: populaziun a partir da 15 onns, valur media per di (gli-du))

Expensas culturalas en las chasadas privatas

Dal 2009 fin il 2011 èsi vegnì spendì per la cultura en media 11,1 mia. francs per onn. Quai correspunda a 272 francs per mais e chasada ed importa ca. 5% dals custs totals da las expensas da consum. Expensas en il sector da las medias, p.ex. per gasettas, cudeschs, abbonaments da televisiun ed internet sco er per apparats da reproducziun e recepciun furman cun 78% resp. 8,7 mia. francs la pli gronda part da las expensas culturalas. Laschond davent il sector da las medias, avain nus spedi 745 mil-lions francs per teaters e per concerts, la segund gronda gruppa dad expensas culturalas.

Las activitats culturalas

Quota da visitas il 2008

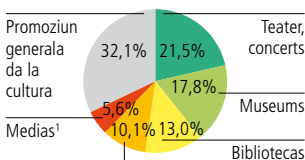
Unitat statistica: l'entira populaziun residenta

Finanziaziun da la cultura entras il maun public

L'onn 2011 han la Confederaziun, ils chantuns e las vischnancas spendì in tschintgavel da tut las expensas publicas per la cultura en il sector «concert e teater» (557 miu. francs). Per il sector «museums ed art figurativ» han els impundi 461 miu. francs. Alura suondan ils secturs «bibliotecas», «tgira da monuments e protecziun da la patria» e «Medias» cun contribuziuns da passa 338, 261 e 140 miu. francs.

Expensas publicas tenor secturs culturali, 2011

Vischnancas, chantuns e la Confederaziun

Tgira da monuments e protecziun da la patria

¹ incl. retschertga e svilup en cultura e meds da massa (0,15%)

Funtauna: Administraziun federala da finanzas (AFF)

La cinematografia svizra

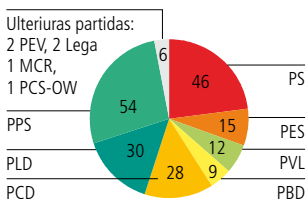
Dapi il maximum dals onns 1963 e 1964 (646 kinos, var 40 miu. entradas) è il dumber da las salas da kino e d'aspectaturas ed aspectaturs sa reduci a moda continuada fin il cumenzament dals onns 1990. Il punct il pli bass ha quest svilup cuntanschì il 1992 cun 302 kinos (382 salas) e 15 miu. entradas. Grazia a la construcziun da kinos da pliras salas e da kinos multiplex è il dumber da las salas da kino puspè s'augmentà a partir dal 1993. Il dumber d'aspectaturs n'è dentant betg sa midà (2012: 536 salas da kino e 15,5 miu. entradas).

La digitalisaziun ha influenzà fermamain la purschida da films. L'entschatta dals onns 2000 vegnivan mussads en Svizra ca. 1300 films per onn. Oz è quel dumber muntà a 1700. La quota da films svizzers è augmentada da ca. 10% a stgars 16%.

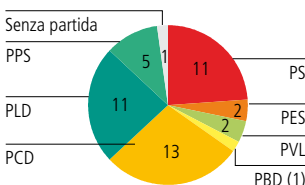
Il sistem politic

La Svizra è dapi il 1848 in stadi federal che cumpiglia 26 chantuns. La regenza (Cussegl federal) è in'autorità collegiala cun set comembers (a partir da l'onn 2009: 2 PLD, 2 PS, 1 PCD, 1 PPS, 1 PBD). Ella vegn elegida dal parlament. Quel sa cumpona da duas chombras: dal Cussegl naziunal (represchentanza dal pievel, 200 mandats) e dal Cussegl dals chantuns (represchentanza dals chantuns, 46 mandats). Plinavant influenzeschan vasts dretgs dal pievel (dretg d'iniziativa e da referendum) e votaziuns dal pievel il sistem politic da la Svizra.

Mandats en il Cussegl naziunal il 2011

Mandats en il Cussegl dals chantuns il 2011

Elecziuns dal Cussegl naziunal il 2011

	Firmezza da la partida en %	Mandats	Dunnas	Umens	Dunnas en %
PLD	15,1	30	7	23	23,3
PCD	12,3	28	9	19	32,1
PS	18,7	46	21	25	45,7
PPS	26,6	54	6	48	11,1
PVL	5,4	12	4	8	33,3
PBD	5,4	9	2	7	22,2
PES	8,4	15	6	9	40,0
Pitschnas partidas da dretga ¹	2,7	3	1	2	33,3
Ulteriuras partidas ²	5,4	3	2	1	66,6

¹ DS, UDF, Lega (2 mandats, 1 dunna), MCR (1 mandat)

² PEV (2 mandats, 2 dunnas), PCS, PSdL, Sol., gruppas pitschnas (PCS-OW 1 mandat)

Abreviaziuns vesair sutvart

Elecziuns dal Cussegl naziunal 2011

A las elecziuns dal Cussegl naziunal 2011 hai dà ina midada en il svilup dal sistem da partidas dals ultims decennis. Era sche las partidas burgaisas tradiziunals PLD e PCD han pers vuschs sco gia ils onns precedents, n'ha per l'emprima giada dapi ditg betg la PPS profità da quellas. Ellas èn numnadamain idas a favur da las giuvnas partidas PVL e PBD.

Questas partidas èn stadas las sulettas cleras victuras da las elecziuns dal Cussegl naziunal 2011. Bunamain tut las autras partidas han pers vuschs, intginas daplì e las autras damain. Las pli grondas perditas han gì da supportar las partidas burgaisas PCD, PLD e PPS, sco er ils Verds.

Abreviaziuns da las partidas

PLD Partida liberaldemocratica svizra¹

PCD Partida cristiandemocratica svizra

PS Partida socialdemocratica svizra

PPS Partida populara svizra

PBD Partida burgais-democratica svizra

PEV Partida evangelica svizra

PCS Partida cristiansociala

PVL Partida verd-liberala

PSdL Partida svizra da la lavur

Sol. Solidarités

PES Partida ecologica svizra

DS Democrats svizzers

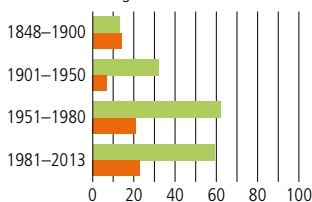
UDF Uniun democratica federala

Lega Lega dei Ticinesi

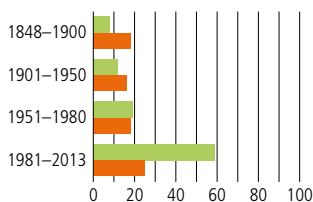
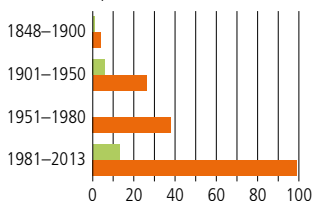
MCR Mouvement Citoyens Romands

¹ 2009: fusiun da la PLD e da la PLS sut il num «PLD. Ils Liberals»

Votaziuns federalas dal pievel

Referendums obligatorics¹

Referendums facultativs

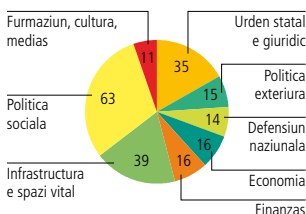
Iniziativas dal pievel²

■ Acceptad(a)s   ■ Refusad(a)s

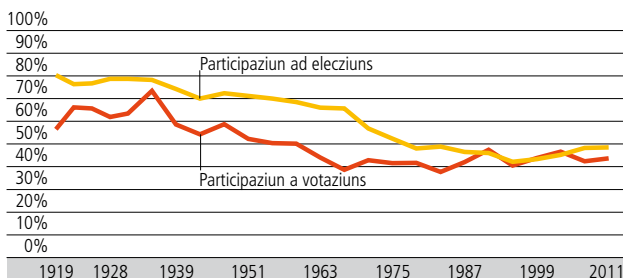
1 incl. cuntrapostas a las inziativas dal pievel

2 incl. inziativas dal pievel cun cuntrapostas

Temas 1991–2013

Participaziun ad elecziuns e votaziuns

La pli ferma digren han ins pudì nudar tar la participaziun ad elecziuns suenter l'onn 1967 – in svilup ch'ins po betg il davos attribuir a l'introducziun dal dretg da votar da las dunnas. La tendenza negativa tar la participaziun a votaziuns preschenta grondas divergenzas, cunquai che las votantas ed ils votants sa laschan mobilisar a moda fitg differenta tut tenor il tema da la votaziun. Las valurs extremas dapi l'onn 1990 èn ina participaziun minimala da 28% ed ina maximala da 79%. A partir da l'onn 2000 è la participaziun a las elecziuns e votaziuns puspè sa stabilisada e perfin s'augmentada levamain (45%).

Rendaquints da las administraziuns publicas

en milliardas francs

	Entradas			Expensas			Surplis		
	2000	2010	2012 ²	2000	2010	2012 ²	2000	2010	2012 ²
Total¹	163,6	191,9	198,2	151,8	189,6	196,4	11,8	2,4	1,8
Confederaziun	52,0	62,9	63,8	48,2	60,0	62,2	3,8	2,9	1,6
Chantuns	62,8	77,0	78,7	60,0	75,7	81,0	2,8	1,3	-2,3
Vischnancas	42,1	42,5	44,0	40,6	43,0	44,4	1,5	-0,5	-0,4
Assicuranzas socialas	44,5	53,5	58,6	41,1	54,9	55,7	3,4	-1,3	2,9

1 Dumbraziuns dublas betg contegnidas en il total

2 Per part stimaziuns

Debts da las administraziuns publicas

en milliardas francs

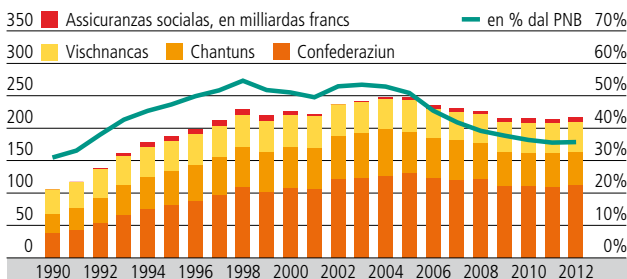
	1990	2000	2009	2010	2011	2012 ³
Total¹	104,8	220,4	209,0	208,2	208,0	211,1
Confederaziun	38,1	108,1	110,7	110,0	110,2	112,3
Chantuns	29,2	63,1	52,8	52,5	51,3	50,9
Vischnancas	37,4	49,1	45,3	45,8	46,4	46,6
Assicuranzas socialas	0,1	5,8	5,8	7,4	6,1	6,3

Per abitant, en francs² 15 503 30 595 26 846 26 456 26 148 26 265

1 Dumbraziuns dublas betg contegnidas en il total

2 Per pretschs currents

3 Per part stimaziuns

Debts da Confederaziun, chantuns e vischnancas

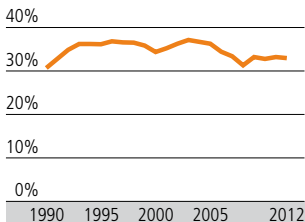
La quota statala mesura las expensas da las chasadas publicas en il pertschient dal product naziunal brut (PNB). Ella contegna las expensas da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas, sco era quellas da las assicuranzas socialas publicas (AVS/AI/UCG incl. assicuranza da maternidad ed AD).

Malgrà in grond augment dapi il

1970 è la quota statala da la Svizra anc adina fitg buna en cumparegliaziun cun l'exteriur: ella ha ina da las pli bassas quotas statalas dals pajais da l'OECD. La gronda part dals pajais europeics ha ina quota considerablamain pli auta.

Quota statala

en % dal PNB

Era la quota da debits en Svizra è relativamain bassa cumpareglià cun ils pajais da l'OECD. Quella è però creschida cuntinuadamain tranter il 1990 ed il 2003. Grazia al restabiliment conjunctural che ha durà fin la mesadad dal 2008, a la distribuziun da las reservas d'aur excedentas da la Banca naziunala svizra, sco era grazia a diversas mesiras structuralas (t.a. programs da distgargia, frains a l'indebitament ed a las expensas), han las chasadas publicas pudì sminuir permanent lur debits bruts a partir dal 2005. La quota da debits era la fin da l'onn 2012 da 35,7%.

Entradas da las administraziuns publicas il 2011

sunter deducziun da las dumbraziuns dublas

	en %	en mia, fr.
Total	100,0	198,7
Entradas ordinarias	99,8	198,4
Entradas dal menaschi	94,2	187,2
Retgav fiscal	83,3	165,5
Patentas e concessiuns	2,0	4,0
Cumpensaziuns	8,4	16,7
Retgavs divers	0,1	0,2
Retgavs da transfer	0,4	0,7
Entradas finanziarias	4,3	8,6
Entradas d'investiziun	1,3	2,5
Entradas extraordinarias	0,2	0,3
Retgavs extraordinaris	0,0	0,0
Retgavs d'investiziun extraordinaris	0,1	0,3

Expensas da las administraziuns publicas, tenor funcziuns il 2011

sunter deducziun da las dumbraziuns dublas

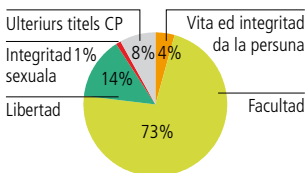
	en %	en mia. fr.
Total	100	196,9
Administraziun generala	8,6	17,0
Urden e segirtad publica, defensiu	7,7	15,1
Furmaziun	17,2	33,8
Cultura, sport e temp liber, baselgia	2,6	5,1
Sanadad	6,1	12,1
Segirezza sociala	38,4	75,6
Traffic e telecomunicaziun	9,1	17,9
Protecziun da l'ambient e planificaziun territoriala	3,1	6,1
Economia publica	3,8	7,5
Finanzas e taglias	3,4	6,7

Las cifras davart la criminalitad èn mo per part in'expressiun directa dal cumportament real: d'ina vart èn las normas e mesiras penalas suttamessas a midadas socialas. Da l'autra vart dependan questas cifras era fermamain da las resursas persunalas, da las prioritads da persecuziun, da l'effizienz da la polizia e giustia, sco era da la prontadad da la populaziun da denunziar ils delicts. Quant enavant che las cifras davart la criminalitad vegnan mintgamai influenzadas da tge motivs, è per regla difficil d'eruir.

Denunzias

L'onn 2012 èn vegnids registrads en total 493 366 cas criminals cun 750 371 delicts. Da quests delicts han 82% pertutgà il Cudesch da dretg penal (CP), 12% la Lescha davart ils meds narcotics, 5% la Lescha davart ils esters e 1% autras leschas federalas annexas. Dals delicts da mazzament han pudì vegnir sclerids 93%, dals delicts da facultad 17%. La repartiziun dals accusads tenor naziunalitad e status da dimora mussa che 47% dals delicts suttamess al Cudesch da dretg penal, 55% suttamess a la Lescha davart ils meds narcotics e 61% suttamess ad autras leschas federalas annexas èn vegnids commess da burgais svizzers. 28%, 20% e 22% dals accusads eran esters cun domicil. Quai vul dir ch'ina considerabla part dals delinquents esters è «importada», numnadamain 25% (Cudesch da dretg penal), 24% (Lescha davart ils meds narcotics) e 18% (autras). En il sector da la Lescha davart ils esters eran 86% dals accusads esters senza domicil.

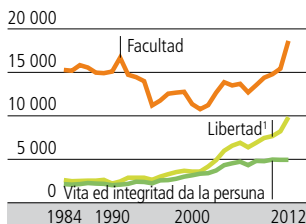
Delicts tenor titels dal cudesch penal 2012

Condemnaziuns

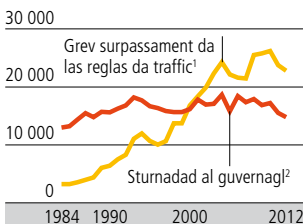
Entant ch'enturn ils onns 1980 èn vegnidas pronunziadas totalmain passa 45 000 sentenzias cunter creschids, è la cifra sa dublada dal 2012 ed importa ca. 105 700. Il svilup è different tut tenor la lescha, sin la quala sa basan las sentenzias. En il sector da dretg penal è vegnì registrà en ils davos onns in augment da 17%. Sur in lung temp observ'ins tar la Lescha davart il traffic sin via (LTV) che las controllas sin via intensivadas han procurà per adina pliras sentenzias. En il sector dals meds narcotics è la situaziun dapi in pèr onns restada stabila. Las cuntravenziuns cunter la Lescha davart las persunas estras èn las sentenzias puspè s'augmentadas l'onn 2012 (+17%).

Singuls delicts CP

1 Smanatschas, sforzs, commerzi cun umans, privaziun da la libertad e rapiments, rapiments d'ostagis, violaziuns da domicil

Singuls delicts LTV

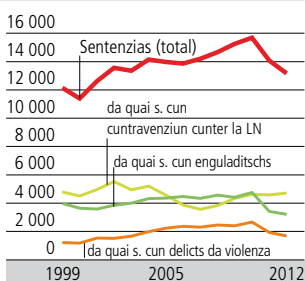

1 Art. 90 cifra 2 LTV

2 Cun ina concentrasiun d'alcohol qualifitgada en il sang (Art. 91, al. 1, 2. frasa LTV)

Sentenzias penals da giuvenils

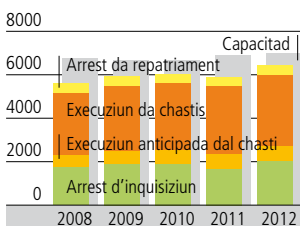
Las sentenzias penals da giuvenils diminueschan tendenzialmain (2011 fin 2012: -6%). Entant ch'il dumber da delicts da drogas è damain engols datti dapli accidents sin las vias e pli u main stabil e delicts da violenza pauc gravants. Ils delicts da violenza gravants restan stabils sin in nivel fitg bass.

Privaziun da la libertad

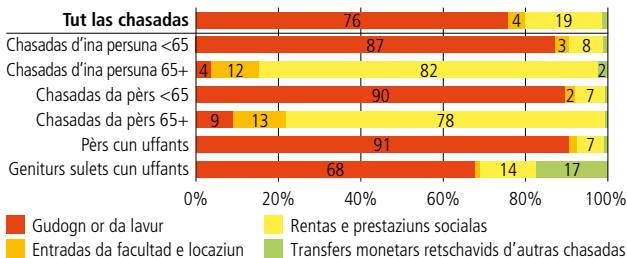
En Svizra hai dà il 2012 109 instituziuns (per il solit pli pitschnas) per la privaziun da la libertad cun totalmain 6978 plazs. Il di da referenza, ils 5 da settember 2012, eran occupads 6599 da quels. 95% dals plazs disponibels èn damai stads occupads. Dals 6599 cussedents eran 60% en execuziun dal chastì, 31% en arrest d'inquisiziun, 6% arrestads pervi da mesiras repressivas tenor la Lescha davart ils esters ed ils ulteriurs 3% per auters motivs.

Dumber total da praschuniers tenor la furma d'arrest

Recidivas

Durant ina perioda da 3 onns (2008 fin 2010) èn daventadas recidivas 24% da las personas accusadas pervi da crims e delicts e 35% dals giuvenils. Il pli savens èn daventadas recidivas las personas cun dus u plirs chastis precedents, numnadamain (creschids: 61%; glieud giuvna: 63%).

Cumposiziun da las entradas bruttas tenor il tip da chasada, 2009–2011**Budget da las chasadas: entradas**

Considerond la media da tut las chasadas èn ils gudogns or da lavur cun 76% las entradas principalas d'ina chasada. Er impurtantas èn las entradas da las rentas da l'emprima e da la segunda pitga ed ulteriuras prestaziuns socialas (19%). La part restanta sa cumpona d'entradas da facultad e da transfers monetars retschavids d'autras chasadas.

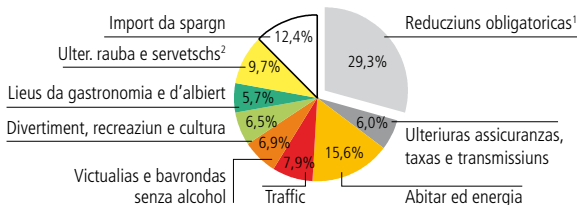
Il maletg daventa pli differenzià, sch'ins resguarda la structura da las entradas da las chasadas tenor ils tips da chasada. En quel cas sa mussa che domineschan per exempel las entradas da rentas en chasadas a partir da 65 onns. Ils gudogns or da lavur e cunzunt las entradas da facultad giogan però er in'impurtanta rolla.

Las entradas che resultan da transfers monetars retschavids d'autras chasadas èn la finala in'impurtanta funtauna d'entradas mo per tips da chasada specifics sco per exempel per geniturs sulets cun uffants, nua ch'ellas importan en media 17%.

Budget da las chasadas: expensas

La structura da las expensas variescha main marcantamain. Il pli grond post furman las deducziuns obligatoricas cun 29% da las entradas bruttas. Il post il pli grond sin il sector da las expensas da consum furman las expensas per abitar cun 16%. Ulteriurs posts pli gronds èn las expensas per victualias e bavrondas senza alcohol, per il traffic, per il divertiment, la recreaziun e la cultura.

Suenter la deducziun da tut las expensas restan en media 12% da las entradas bruttas sco import da spargn. Tut tenor il tip da chasada sa mussan en quel connex però cleras differenzas. Chasadas a partir da 65 onns han en media in import da spargn pli bass che chasadas pli giuvnas. Mintgatant è quel schizunt en il minus. Quai signifitga che las chasadas vivan tranter auter da la facultad.

Cumposiziun dals budgets da tegnaichasa, 2009–2011

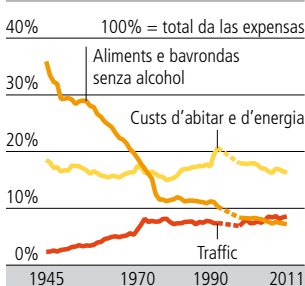
¹ Taglias, contribuziuns d'assicuranza sociala, premias da basa da la cassa da malsauns, transfers ad auters tegnaichasa

² Minus entradas sporadicas

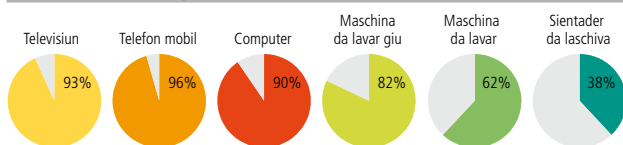
Las expensas da las chasadas en il decurs dal temp

La structura da las expensas da las chasadas è sa midada fitg en il decurs dal temp. Quellas midadas èn cleramain pli grondas che las differenzas tranter las chasadas dad oz. Uschia è per exempel la quota da las expensas per victualias e bavrondas alcoholicas da 35% dal total da las expensas da l'onn 1945 sa reducida oz sin 7%. Percunter è la quota d'autras expensas s'augmentada, sco per exempel quella da las expensas per il traffic da 2% sin passa 8%.

Svilup da singulas expensas da las chasadas

Equipament cun singuls bains da consum il 2011

Equipament cun bains da consum

La preschentaaziun da l'equipament cun ina schelta da bains da consum stabels mussa che las chasadas svizras èn equipadas detg bain sin il sector da la tecnologia d'infurmaziun. Uschia vivan 90% da tut las personas en ina chasada che dispona d'in computer e passa 96% en ina chasada che dispona d'in telefon mobil. Quellas quotas vegnan a crescer era vinavant: l'onn 1998 vivevan unicamain 55% da tut las personas en ina chasada cun in computer.

Era sin il sector d'apparats per il tegnairchasa sco ina maschina da lavar giu, ina maschina da lavar u ina maschina da sientar po vegnir observà in augment. Entant che vivevan il 2011 passa 82% da tut las personas en ina chasada cun ina maschina da lavar giu, eran quai il 1998 pir 61%.

Privaziuns materialas

Betg posseder bains da consum duraivels na signifitga betg en mintga cas ch'ins ha renunzià a quels per raschuns finanzialas. 2011 Han be 1% da las personas che vivan en Svizra stuì renunziar ad in computer per raschuns finanzialas e 3% han stuì renunziar ad in auto per il diever privat. La privaziun la pli frequenta è liada a la mancanza da reservas finanzialas: 19% da las personas che vivan en ina chasada privata na possedeavan betg ils meds finanzials per far ina expensa imprevisa da 2000 francs. Gist suenter suondan las privaziuns liadas a las cundiziuns d'abitar: 18% da la populaziun ha vivi en in quartier memia canerus (vischins u canera da la via), 12% en in quartier cun problems da criminalitad, violenza u vandalissem e 10% en in quartier cun problems da la polluziun e da l'ambient. Ultra da quai n'han 9% da las personas betg pudì sa lubir mintg'onn in'emna vacanzas davent da chasa.

Repartiziun ineguala da las entradas

L'inegualitad en la repartiziun da las entradas vegn analisada a basa da las entradas d'equivalenza disponibilas. Quella vegn calculada suandantamain: las expensas obligatoricas vegnan subtrahadas da las entradas bruttas. Las entradas che resultan tras quai vegnan divididas cun la grondezza equivalenta da la chasada. Uschia èn las entradas d'equivalenza disponibilas in indizi per il standard da viver da las singulas persunas independentamain dal tip da chasada, en il qual ellas vivan. L'onn 2011 avevan las persunas las pli ritgas (20% da la populaziun) a disposiziun en media entradas d'equivalenza disponibilas 4,3 giadas pli autas che las persunas las pli paupras (20% da la populaziun).

Paupradad privel da paupradad

L'onn 2011 èn stads pertutgads 7,6% da la populaziun residenta en chasadas privatas da la paupradad d'entradas. Quai corresponda a 580 000 persunas. Il cunfin da paupradad, che sa basa sin il minimum social d'existenza, importava per ina persuna singula var 2200 francs il mais, ubain 4050 francs per dus creschids cun dus uffants.

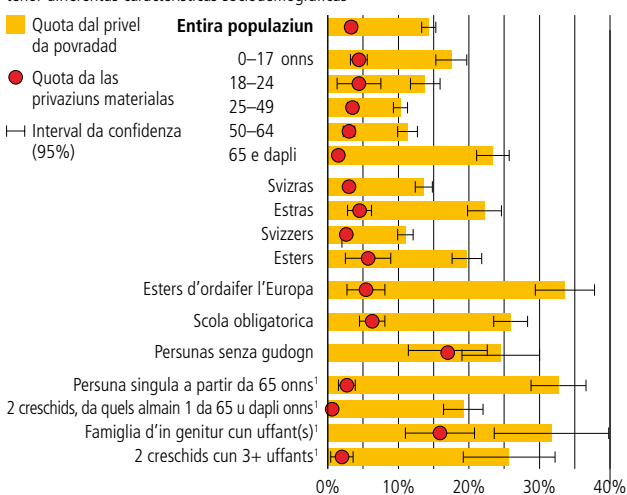
Tenor il concept per identifitgar il privel da paupradad eran 14,3% da la populaziun ubain var 1 090 000 persunas periclitadas da daventar paupras. La quota definida per il privel da daventar pauper (60% da las entradas medias d'equivalenza) importava circa 2450 francs per mais per ina persuna singula, respectivamain circa 5100 francs per dus creschids cun dus uffants.

Paupradad da persunas che gudognan

Las persunas che vivan en chasadas cun ina importanta participaziun al martgà da lavur han generalmain las quotas da paupradad las pli bassas. L'integraziun gartegiada en il martgà da lavur è per regla ina buna protecziun cunter la paupradad. Tuttina eran l'onn 2011 3,7% da la populaziun cun gudogn u var 130 000 persunas pertutgadas da paupradad, er sch'ellas gudagnavan. La paupradad da persunas che gudognan po vegnir descritta il meglier en funcziun da la segirezza e malsegirezza da lur situaziun da gudogn a lunga vista: sche las cundiziuns u las furmas da lavur pon vegnir taxadas evidentamain u tendenzialmain sco malsegiras (p.ex. contract da lavur a temp limità, intrapraisa pitschna, gudogn independent senza emploiads), è er il privel pli grond da daventar pauper.

Privel da povradad e privaziuns materialas il 2011

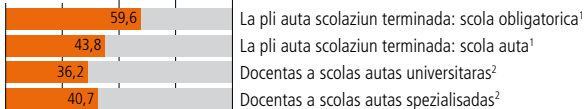
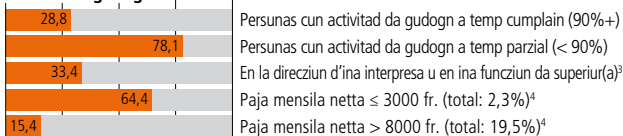
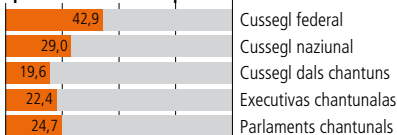
tenor differentas characteristics sociodemograficas

¹ Persunas en in tegnairschasa cun questas characteristics

Cifras distinctivas davart l'egualitad tranter dunnas ed umens

Quota da dunnas en % (ultim stadi disponibil 2010–2013)

Scolaziun**Activitad da gudogn****Represchentanza en la politica**

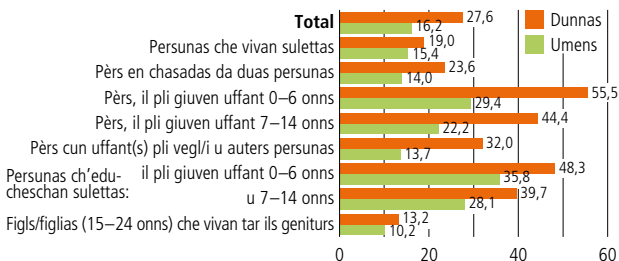
0% 50% 100%

- 1 Populaziun residenta da 25–64 onns
 2 Professuressas, ulteriuras docentas, assistentas e collavuraturas scientificas

- 3 Lavurantas
 4 Persunas che lavuran a temp cumplain, sector privat e sector public (Confederaziun)

Temp impundì per las lavurs da chasa e da famiglia il 2010

en media, en uras per emna

Participaziun a la lavur voluntara il 2010

en % da la populaziun residenta permanenta a partir da 15 onns

	Dunnas	Umens		Dunnas	Umens
Informala	22,7	13,9	Instituziunala	16,9	23,0
S'occupar dad uffants parentads	8,1	3,7	Uniuns da sport	4,0	9,0
Tgìrar parents creschids	1,6	0,4	Uniuns culturalas	3,5	5,3
Auters servetschs per parents	3,1	2,6	Organisaziuns caritativ-socialas	3,6	2,5
S'occupar dad uffants enconuschents	5,7	1,9	Instituziuns ecclesiasticas	3,6	2,1
Tgìrar enconuschents creschids	1,1	0,3 ¹	Cuminanzas d'interess	2,1	3,1
Auters servetschs per enconuschents	4,9	5,3	Servetschs publics	1,2	2,4
Autra	0,5 ¹	0,3 ¹	Partidas politicas, uffizis	0,7	2,0

1 Il resultat sa basa sin main che 50 constataziuns en las provas da controlla ed è perquai da valitar criticamain

► www.statistik.admin.ch → Themen →

Wirtschaftliche und soziale Situation der Bevölkerung

Essan nus sin la via dal svilup durabel?

1 Satisfacziun dals basegns – quant bain vivain nus oz?

La sanadad da la populaziun sa meglierescha	↗ ↗ ✓	Las sentenzas per grevs delicts da violenza s'augmentan	↘ ↗ ✗
Las entradas s'augmentan levamain	↗ ↗ ✓	La dischoccupaziun tenor ILO s'augmenta	↘ ↗ ✗

2 Giustia – co è repartidas las resursas?

L'agid als pajais en svilup s'augmenta	↗ ↗ ✓		
Circa ina da tredesch personas viva sut la limita da povradad	↘ ↘ ✓	La differenza da salaris tranter dunnas ed umens diminuescha plaunsieu	↘ ↘ ✓

3 Mantegniment dal chapital – tge laschain nus enavos a noss uffants?

L'abilitad da leger dals giuvenils s'è meglierada	↗ ↗ ✓	Il dumber da personas occupadas en la scienza e la tecnica s'augmenta	↗ ↗ ✓
Suenter in augment èn ils debits dal stadi puspè sut il nivel da 1992	↘ ↘ ✓	Il dumber dals utschels cuaders crescha	↗ ↗ ✓
La cumpart d'investiziuns dal product naziunal brut stagnescha	↗ ↗ ≈	La surfatscha da terren abità crescha	↗ ↗ ✗

4 Distatgament – È noss diever da las resursas anc razional?

Il traffic da martganzia crescha pli spert che l'economia	↘ ↗ ✗	Il consum final d'energia per persuna diminuescha	↘ ↘ ✓
La quota dal traffic public s'augmenta	↗ ↗ ✓	L'intensidad materiala sa diminuescha	↘ ↘ ✓

Evoluziun visada

- ↗ Augment
- Stabilisaziun
- ↘ Diminuiziun

Evoluziun observada

- ↗ Augment
- Betg midada impurtanta
- ↘ Diminuiziun

Qualificaziun da l'evoluziun dapi 1992

- ✓ Positiv (a favur dal svilup duraivel)
- ≈ Senza midada
- ✗ Negativ (cunter il svilup duraivel)

En la gronda part dals champs da la vita da mintgadi èn vegnids realisads pass en direcziun d'in svilup duraivel, ma il medem mument pon ins er constatar tendenzas cuntrarias: d'ina vart han ins pudì meglierar l'effizienz ecologica en varsaquants champs, da l'autra vart è quella savens vegnida compensada cun augmentar il consum.

In auter problem è l'egualitad tranter las generaziuns: forsa ston las generaziuns futuras patir perquai che nus avain ozendi cundiziuns relativamain favuraivlas. Quasi 17% dals giuvenils n'han en lur cumpetenzas da leger gnanc in nivel minim necessari per la vita da mintgadi. E l'augment da la surfatscha da terren abità va a cust dal terren cultivabel.

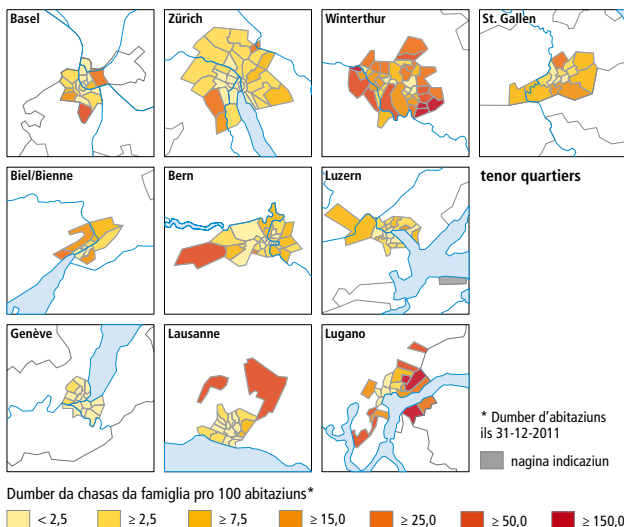
L'impronta ecologica inditgescha il nivel d'explotaziun ed ils cunfins da las resursas natirals ch'èn regenerablas. La Svizra dovra da preschent var trais giadas dapli resursas che quai che stattan a disposiziun en l'entir mund per persuna. Il motiv principal per questa gronda impronta ecologia è il consum d'energia.

Sch'ins considerescha la situaziun globala, è il svilup economic savens collià cun in diever intensiv da las resursas natirals. Quai vul dir: dapli che la glieud gudogna en in pajais e pli gronda che daventa sia impronta ecologica. L'impronta ecologia da la Svizra è situada en vischinanza da la media da la maioritad dals pajais da l'Europa occidentala. Entant ch'ils Stadis Unids ed intgins pajais europeics consumeschan passa 4 giadas dapli da la biocapacitad mundiala disponibla, è il consum en ils pajais da l'Asia dal Sidost ed en ils pajais africans bler pli bass.

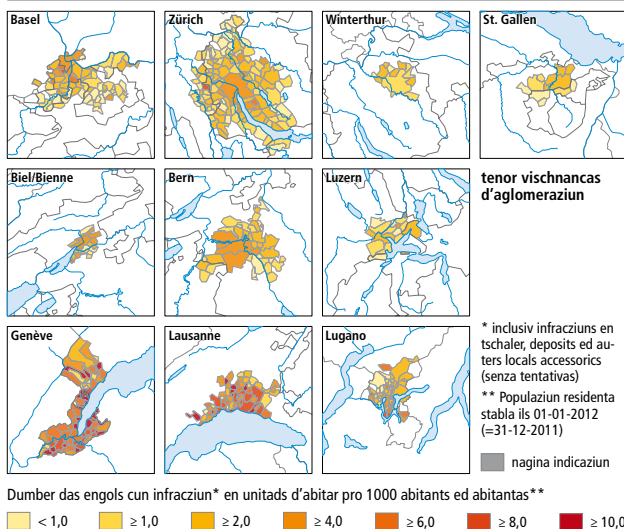
In project europeic: Urban Audit

Quest project ha la finamira da mesurar las cundiziuns da vita en las citads da l'Europa. En l'atlas «Atlas da las citads» vegnan cumparadas las diesch citads svizras dad Urban Audit. En quai che suonda vegnan preschentads dus exempels sin ils nivels da quartier ed aglomeraziun.

Chasa d'ina famiglia pro 100 abitaziuns, 2012

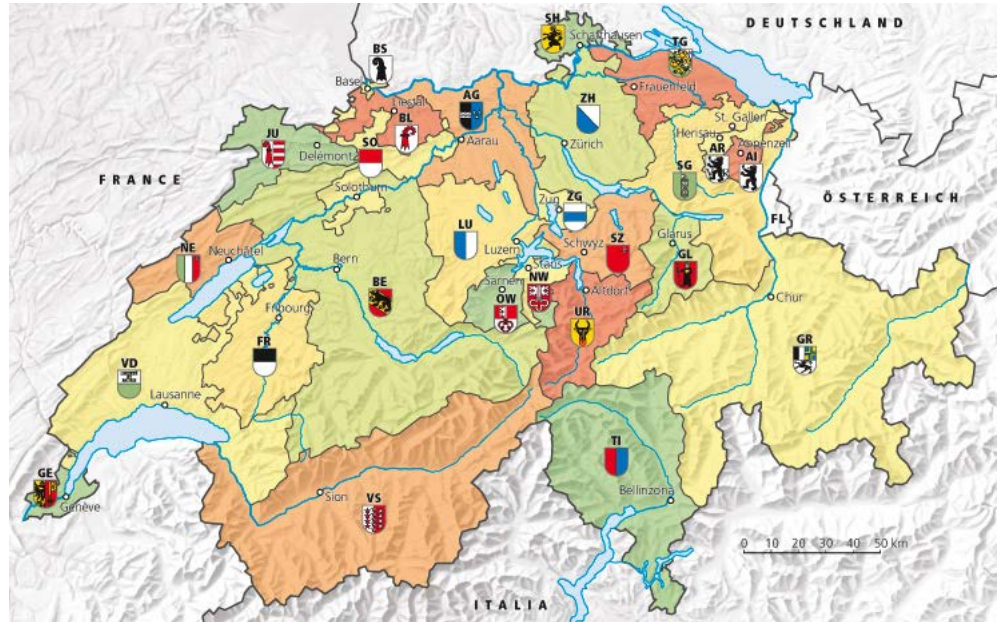
Annunzias dad engol cun infracziun en unitads d'abitar, 2012

► www.atlasderstaedte.admin.ch

► www.urbanaudit.ch

La Svizra e ses chantuns

26 chantuns
148 districts
2352 vischnancas

Stadi: 1-1-2014

o chapitala dal chantun

Explicaziuns davart las abreviaziuns dals chantuns: cf. tabella p. 4

L'annuari statistic è l'ovra da standard da la statistica svizra. El dat in maletg cumplexsiv da la situaziun sociala ed economica da la Svizra e porscha ultra da tabellas era survistas illustradas e curts texts infurmativs davart tut ils temas da la statistica publica. L'ovra è tras e tras bilingua (tudestg e franzos); plinavant datti per englais e per talian ina survista da las pli impurtantas infurmaziuns statisticas.

Edi da l'Uffizi federal da statistica. 600 paginas (lià), fr. 120.–.
Da retrair en librerias u directamain tar NZZ Libro, la chasa editura da la
Neue Zürcher Zeitung. E-Mail: nzz.libro@nzz.ch

Il **Portal statistic da la Svizra** (www.statistica-svizra.ch) porscha online ed a moda cumplexsiva tut quai che tutga tar la statistica publica da la Svizra. Qua èn accessiblas las communicaziuns a las medias, las publicaziuns da l'Uffizi federal da statistica e dad ulteriurs uffizis publics da statistica. Plinavant èn disponibils cuntinuadamain resultats detagliads ed actualisads en furma d'indicaturs e da tabellas che pon vegnir telechargiadas. Chartas geograficas ed atlas attractivs pon ins chattar en las rubricas «Regional» ed «Internaziunal». Cun abunar ils servetschs da NewsMail u d'avis automatics (RSS-Feeds) pon las utilisadras ed ils utilisaders s'infurmar cuntinuadamain davart la vasta purschida. Dapi l'onn 2011 datti er ina purschida rumantscha en il portal statistic ch'era disponibil fin qua mo en tudestg, franzos, talian ed englais.

Cun il nov miniportal statistic <http://mobile.bfs.admin.ch> porscha l'Uffizi federal da statistica dapi il 2010 las pli impurtantas cifras statisticas era per apparats mobilis.

